

İleri görüşlü bilim adamı, Şiragatsi

Galile'den 500 yıl önce dünyanın güneş etrafında döndüğünü kanıtlamıştı.

SAYFA 4

Müzik Şenliği'nde buluşalım

4-5-6 Aralık tarihlerinde yapılacak olan şenlikte Knar Orkestrası da yer alıyor.

SAYFA 4

Kitapların dünyasında gezinti

Etkinlikleri, imza günleri, konuk yazarları ve yeni yayınları ile 17. Kitap Fuarı da geldi geçti.

SAYFA 8

Gerekli... Mümkün... Ama ehliyetli

"Ermeni cemaatinin de Meclis'e temsilci gönderebilmesinin şartlarını" konuştuk.

SAYFA 12

AGOS

SAYI 137 • 13 KASIM 1998 • 300.000

ԱԿՕՍ

ERMENİCE EK'TE:

Karagözyan'ın sevgi sofrası

Geçtiğimiz pazar günü Kumkapı Artin Amira Salonu'ndaki Sevgi Yemeği'nin amacı okul binasının onanmasını gerçekleştirmek.

Ağacı ağlatan adam

"Aktüel" dergisinden Serhan Gedik ünlü duduk virtüözü Civan Kasparyan'la telefon- da gerçekleştirdiği ilginç söyleşi. "Duduk, yani kayısı sopası..."

Patrik Mesrob II Ata'yı andı

Patrik Mesrob Mutafyan, 10 Kasım'da Atatürk'ün, Dolmabahçe Sarayı'ndaki 60. ölüm yıldönümünü anma gününe katıldı.

USTA YAZAR

Yervant Gobelyan'dan Bahara giriş - güze giriş

KONUK YAZAR Ani Baronyan

Vakıflar Genel Müdürlüğü cemaat vakıf mülklerine yönelik dava üstüne dava açıyor

'36 Beyannamesi' demoklesin kılıcı

Vakıflar Genel Müdürlüğü son olarak Samatya Surp Kevork Kilisesi'ne ait Şişli İlçesi'ndeki bir gayrimenkul hakkında, "Eski sahibine iade edilmesi" istemiyle dava açtı...

Vakıflar Genel Müdürlüğü 1974 yılından beri Azınlık Vakıfları nezdinde yürüttüğü "1936 Beyannamesi"nde kayıtlı olmayan mülklerin eski sahiplerine mahkeme kararıyla iade edilmesi" uygulamasını sürdürüyor. Vakıflar Genel Müdürlüğü son olarak aynı yönde bir davayı Samatya Surp Kevork

Kilisesi aleyhine açtı. Kilise Vakfına ait, Şişli İlçesi Bozkurt Mahallesi, Bilezikçi Sokaktaki bir gayrimenkul hakkında "Eski kaydın ihyası" talebiyle Şişli Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 23 Eylül '98 tarihinde açılan dava sürüyor. Dava dilekçesinde söz konusu gayrimenkulün kilise adına kayıtlı olduğunu bil-

diren Genel Müdürlük, davalının bir Cemaat Vakfı olduğunu, ancak vakfiyesi bulunmadığını belirterek, vakfın 1936 yılında vermiş olduğu beyannamenin vakfiye yerine geçtiğini iddia ediyor. Vakfiyesinde (36 beyannamesinde) mal iktisap edebileceği yolunda bir açıklık olmadığını ileri süren Vakıflar

Genel Müdürlüğü, bu tür vakıfların mal iktisap edinmesine hukuken imkan bulunmadığını belirterek, 1955 yılında kilise tarafından iktisap edilen gayrimenkulün tapusunun iptalini ve eski kaydın ihyasını talep ediyor. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce, Azınlık Vakıfları hak-

kında bu tür davalar 1974 yılından beri sürdürülüyor. Şu anda Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Ermeni Azınlık Vakıfları aleyhine açtığı beş dava bulunuyor. Bu davalardan üçü Yedikule surp Pırgiç Hastanesi, biri Yeniköy Kilisesi, bir diğeri de Samatya Surp Kevork

DEVAMI 11. SAYFADA

Üzerinde İsa resmi yer alan iç çamaşırları cemaat içinde ve dışında büyük tepki ve üzüntüyle karşılandı

Ticaretin dini olmazmış

Mahmutpaşa piyasasında satışa sunulan İsa Mesih'i iç çamaşırları, büyük üzüntü yarattı. Üç farklı bedende, atlet ve şort külot olarak üretilen iç çamaşırların üzerinde Hz. İsa resmi ve "THANK GOD I'M A V.I.P." (Teşekkürler Tanrı'm, ben çok önemli bir kişiyim) yazısı yer alıyor. Söz konusu iç çamaşırların Eraltex Firması tarafından üretildiği ve satışa sunulduğu iddia ediliyor.

AGOS muhabirine konuya ilişkin açıklamalarda bulunan firma sahibi Erol Kulaklar, söz konusu iç çamaşırların kendilerinin üretmediğini belirtti. Ürünün dışardan Türkiye pazarına sunulduğunu öne süren Kulaklar, "Toptan aldığımız çamaşır kolilerinden birinden bu mallardan az miktarda çıktı, teslimat sırasında haberdar olmadık ve bir iki tane sattık" dedi. Daha sonra çamaşırları imha ettiklerini söyleyen Kulaklar, malın nereden alındığı konusunda, ısrarlarına rağmen herhangi bir bilgi vermedi.

Söz konusu çamaşırlardan birkaç örneği Eraltex firmasından satın aldığını belirten

okurlarımızdan İbrahim Dik ise ısrarla bu ürünün Eraltex

DEVAMI 11. SAYFADA

Açın Meclis'in kapılarını!

Türkiye, Cumhuriyet'in 75. yılını kutladığı şu günlerde ortaya çıkan son kasetlerle sarılıyor. Hükümet gitti gidecek. ÖDP Genel Başkanı Ufuk Uras yaptığı basın açıklamasıyla mevcut durumun resmini pek güzel çiziyor. "Karapara sahiplerinin cinayetleri, tehdit ve yaralanmalarına nasıl bir kirli imparatorluk kurdukları; sermayedarların, bakanların, milletvekillerinin, üst düzey bürokratların, üniformalı ve üniformasızların nasıl bu çarkın içinde yer aldıkları teker teker açığa çıkıyor. Korkmaz Yiğit'in son açıklamaları birçok bilineni ve konuşulana bir kez daha vurguluyor. Artık Meclis'te "Kimin temiz olduğu"nu tespit etmek üzere araştırma komisyonu kurulacak hale gelmiştir. ANAP, DYP, DTP ve bütün sağ partiler pisliğe bulaşmışlar. CHP, DSP gibi partiler ise iktidar oldukları dönemde, yanbaşılarında gerçekleşen olaylar karşısında adeta gözlerini kapatmışlardır.

Bütün bu pisliği temizleyecek bir siyasal irade bugünkü Meclis'te bulunmuyor. Meclis'teki güvenilmez partiler karanlık ilişkilerin boy verdiği dehşetli bir ortamı yaratıyor. Bu partiler Meclis'in kapılarını tutmuşlar, oraya sirtında leke taşımayan insanların girmesini engelliyorlar. Meclis, demokratik örgütlerin, meslek odalarının, sendikaların, yurttaş inisiyatiflerinin, Meclis dışındaki siyasi partilerin önerilerini dikkate alarak, engelleri kaldırarak ülkeyi adil ve demokratik bir seçim ortamına taşımalıdır.

Meclis'in kapıları halka açılmalı, temiz yurttaşlar, emeğiyle geçinenler, çetelerden, siyasal cinayetlerden, mafya-devlet ilişkilerinden rahatsızlık duyanlar o kapılardan girmelidir. Ancak temiz yurttaşların iradesini yansıtan bir Meclis bileşimi sorunların çözümü ve temiz siyaset için adimlar atabilir."

Evet böyle diyor Uras. Yürekten katılıyoruz

Açın Meclis'in kapılarını temiz yurttaşlara!

Bu pisliği ancak halk süpürebilir!

Patrik Mesrob II'nin "Asa töreni"ne doğru Kutlama hazırlıkları

Türkiye Ermenileri 84. Patrikliğine seçilen Başepiskopos Mesrob Mutafyan'ın "Asa teslim törenleri" için çalışmalar hız kazandı. 21-22 Kasım günleri yapılacak tören için oluşturulan tertip heyeti çalışmalarını bir duyuruyla halka açıkladı. Buna göre Patrik Mesrob II'ye, 21 Kasım Cumartesi günü Kumkapı Patriklik Kilisesi'nde yapılacak dini törenle, "Mansıp" (üst derecede görev) ve "Asa Tevchi" yapılacak. Bu törenin ardından ise Patrikhane Büyük Salonu'nda gerçekleşecek bir davette Patrik Mesrob II, dini, resmi ve diplomatik erkânın kutlamalarını kabul edecek.

22 Kasım Pazar günü sabah Patrik Mesrob II'nin yapacağı ilk dini ayinin (Badarak'ın) ardından ise saat 20.00'de Swiss Otel'de "Kutlama Yemeği" gerçekleştirilecek.

Sitede cami, sinagog ve kilise birarada yer alacak İstanbul'a ikinci Darülaceze

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Darülaceze'nin hizmetlerinden daha fazla insanın yararlanabilmesi için, Kayışdağı'nda ikinci bir Darülaceze kuruyor. Site biçiminde kurulan Darülaceze'de düşkünlere, kendine bakabilenlere, kısım yardım gerektiren acizeler bölümü, çocuk yurdu, poliklinik, müze, toplantı ve

sergi salonlarıyla birlikte, cami, sinagog ve kilise birarada yer alacak. 1 Kasım'da resmi açılışı yapılan, Darülaceze'de kilise ilk aşamada hizmete alınacak birimler arasında. Sitenin diğer bölümlerinde çalışmalar tüm hızıyla sürüyor.

(Necdet Konak imzalı karikatür İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yayın Organı olan İstanbul Bülteni'nin 107. sayısından alınmıştır.)

Alma Ata Çocuk Korosu ile unutulmaz anlar

Sayat Nova'nın konukları vardı

Geçtiğimiz hafta Ankara'da, "Çok Sesli Müzik Derneği" tarafından bu yıl ikincisi düzenlenen "Uluslararası Koro Yarışması"na katılan ve yarışmada birincilik kazanan, "Kazakistan Alma Ata Çocuk Korosu", Pazar günü Sayat Nova Çocuk Korosu'na konuk oldu. Yaşları 9-15 arasında değişen 30 kişilik koro üyeleri, Sayat Nova çocukları ile unutulmaz bir gün yaşadılar. Getronagan Derneği'ndeki buluşmanın Sayat Nova Çocuk Korosu'nun prova çalışmasına denk düşmesi çok kulu saatler yaşanmasına vesile oldu. Birlikte şarkılar söylendi, karşılıklı hediyeler verildi. Konuk ekip tekrar buluşmak dileğiyle Sayat Novacılar tarafından ülkelerine uğurlandı.

"Belki Herşeyin anlamı buydu"

Pakrad Estukyan'ın kaleminden Alma Ata Çocuk Korosu ile yaşanan birkaç güzel anın birkaç satırı.

YAZISI 12. SAYFADA

Ermeni Protestan Kilisesi Başkanı "Türklüğü ve Cumhuriyeti yayın yoluyla alenen tahkir ve tezyif"le suçlanıyor

Ağabaloğlu yargılanıyor

26 Aralık 1997 tarihinde Radyo Umut'ta yaptığı konuşmadan dolayı Gedikpaşa Ermeni Protestan Kilisesi ve Mektebi Vakfı Başkanı Kırkor Ağabaloğlu ve 'İçimizden Biri' adlı söz konusu programı hazırlayıp sunan Cezmi Ersöz ile radyo sahibi Tacettin Ulusoy yargılanıyor.

Haklarında Türk Ceza Kanunu'nun 160/2 maddesinden dava açılan sanıkların "Türklüğü ve Cumhuriyeti yayın yoluyla alenen tahkir ve tezyif ettikleri" iddiasıyla 1-6 yıl arası hapisleri isteniyor. İlk duruş-

ma 12 Kasım Perşembe, saat 10.00'da yapıldı.

Duruşmaya gözlemci olarak katılacak olan "İnsan Hakları Derneği İrkçılık ve Ayrımcılığa Karşı Komisyon" tarafından yazılı bir açıklama yapıldı. Açıklamada:

"Kırkor Ağabaloğlu, başkanı olduğu vakfa ait gayrimenkullere Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından nasıl el konulduğunu anlattığı için, kendilerine yapılan haksızlığı dile getirdiği için, ayrımcılığı gösterdiği, 'Ya sev, ya terket' diyen

DEVAMI 11. SAYFADA

Tüyap'ta Biberyan'ın ve Gobelyan'ın kitabı da yer aldı Aras'tan iki kitap daha

17 İstanbul Kitap Fuarı'na katılan Aras Yayıncılık, yayınladığı iki yeni kitabı da standına ekledi. Çağdaş Ermeni edebiyatının toplumsal ve gerçekçi kalemlerinden Zaven Biberyan'ın daha önce Ermenice'de yayımlanan "Mirçünnerun Verçalıysı" (Karnıcaların Günbatımı) adlı romanı, "Babam Aşkale'ye Gitmedi" adıyla ve yine Ermeni edebiyatının usta isimlerinden Yervant Gobelyan'ın "Memleketini Özleyen Yengeç" adlı öykü kitabı fuar günlerinde okurlara sunuldu. Özverili çalışmalarla Türkçeye kazandırılan bu her iki yapıt da Ermeni edebiyatının zenginliğinin paylaşılması adına bir armağan niteliği taşıyor. Kitaplara ilişkin ayrıntılı bilgileri 8. sayfamızda bulabilirsiniz.

BİR ZAMANLAR...

Muş Kazası yerleşim bölgeleri
(geçen haftadan devam)

Til: 500 Ermeni (52 hane), Surp Astvazadzin ve Surp Mesrob Kiliseleri, iki manastır yıkıntısı ve bir okul (36 öğrenci), **Avzağpür / Azak-Bor:** 805 Ermeni (100 hane), Surp Astvazadzin Kilisesi ve bir okul (35 öğrenci), **Trmert / Tirmit:** 1000 Ermeni (98 hane), Surp Kevork Kilisesi, iki manastır yıkıntısı ve bir okul (20 öğrenci), **Huşdam / Uç-Dam:** 305 Ermeni (32 hane), Surp Toros Kilisesi ve bir okul (20 öğrenci), **Arnist / Arnis:** 708 Ermeni (79 hane), Surp Hovhannes Kilisesi, bir manastır ve bir okul (30 öğrenci), **Khars:** 1360 Ermeni (145 hane), Surp Astvazadzin ve Surp Takavor Kiliseleri, beş manastır yıkıntısı ve bir okul (40 öğrenci), **Ardonk / Ardunik:** 1470 Ermeni (147 hane), Surp Astvazadzin Kilisesi, beş manastır yıkıntısı ve bir okul (70 öğrenci), **Vartenis / Varti-Nis:** 2150 Ermeni (218 hane), Surp Astvazadzin ve Surp Hagop Kiliseleri, iki manastır yıkıntısı ve bir okul (65 öğrenci), **Avzud / Afzud:** 500 Ermeni (75 hane), Surp Sarkis ve Surp Simeon Kiliseleri, üç manastır yıkıntısı ve bir okul (30 öğrenci), **Khivner / Khivian:** 200 Ermeni (27 hane), bir kilise ve bir manastır yıkıntısı, **Dzeked / Zirkik:** 210 Ermeni (31 hane), Surp Tuhmanug Kilisesi ve bir manastır, **Vartkhağ/Vartkög:** 133 Ermeni (18 hane), bir kilise ve bir manastır yıkıntısı, **Dzğag / Zağat:** 409 Ermeni (45 hane), Surp Stepanos Kilisesi ve bir okul (15 öğrenci), **Arak:** 203 Ermeni (24 hane), Surp Sarkis Kilisesi ve bir okul (15 öğrenci), **Arkavank / Argonk:** 809 Ermeni (67 hane), Surp Tovmasarakyal ve Şeg Avedaran Ki-

Surp Garabed Manastırı.

liseleri, üç manastır ve bir okul (30 öğrenci), **Yerişder / Ariştir:** 855 Ermeni (83 hane), Surp Tovmas Kilisesi, üç manastır yıkıntısı ve bir okul (30 öğrenci), **Ali-Klpon / Aliger-pun:** 503 Ermeni (55 hane), Surp Tuhmanug Kilisesi ve bir okul (40 öğrenci), **Migrakom / Mekerkumi:** 815 Ermeni (80 hane), Surp Sarkis Kilisesi ve bir okul (40 öğrenci), **Khasküğ / Khasköy:** 4113 Ermeni (340 hane), Surp Yerortutyun, Surp Stepanos ve Surp Talileos Kiliseleri, yedi manastır yıkıntısı ve iki okul (130 öğrenci), **Kolosig / Kalurik:** 280 Ermeni (34 hane), Surp Hagop Kilisesi, **Pindikhner / Pindikhir:** 140 Ermeni (16 hane), iki kilise, **Şimlag / Şimlak:** 310 Ermeni (46 hane), Surp Sarkis ve Surp Garabed Kiliseleri, **Alvarinç / Alvaric:** 1250 Ermeni (156 hane), Surp Hagop Kilisesi, bir manastır ve bir okul (60 öğrenci), **Pertag / Perteg:** 1154 Ermeni (130 hane), Surp Sarkis ve Surp Astvazadzin Kiliseleri, beş manastır yıkıntısı ve bir okul (50 öğrenci), **Posdakend:** 1200 Ermeni (105 hane), bir kilise ve bir okul (25 öğrenci), **Malakhdan / Malar / Mavlar:** 50 Ermeni (6 hane), **Muş:** 7435 Ermeni (1146 hane), sekiz kilise, yedi okul **Petar / Pitar:** 377 Ermeni (58 hane), bir kilise, **Surp Hovhannes Vank / Kızıl Kilise:** 40 Ermeni (1 hane), bir manastır ve bir okul (35 öğrenci), **Dadrakom:** Nüfus bilinmiyor, **Arakelots Vank / Arak Kilise:** 30 Ermeni (1 hane), bir okul (30 öğrenci), **Madnavank:** 15 Ermeni (1 hane), bir manastır ve bir okul (15 öğrenci), **Şenik / Şin:** 690 Ermeni (70 hane), bir kilise ve bir okul (25 öğrenci), **Semal:** 889 Ermeni (81 hane), bir kilise ve bir okul (25 öğrenci), **Geligu-zan:** Birkaç mahalleden oluşan bir yerleşim yeri. 1025 Ermeni (143 hane), altı kilise ve bir okul (38 öğrenci), **Aliank / Allan:** 566 Ermeni (72 hane), bir kilise ve bir okul (15 öğrenci).

Kaynak: Les Arméniens (Osmanlı İmparatorluğu'nda Ermeniler) Raymond H. Kevorkian, Paul B. Paboudjian, Arhus Yay., Paris, 1992, Çeviren Maral Balınoğlu.

Acı bir kilometre taşı ve kültür kırımı

YERVANT ÖZUZUN

19 60'lı yıllarda tanıdığım bir Yahudi aile vardı. Dost insanlardı. Baba Eskenazi çalışkan, işine, ailesine, dine bağlı güzel bir insandı. Mısır Çarşısı'nın arkasındaki çalıştığı dükkani, erkenden açar herkesten sonra kapatırdı. Kira evinde, aldığı ücretle kit kanaat geçinmeye çalışırdı. Doğuştan kronik hasta oğlunun tedavisiyle uğraşırdu. Kendisine özgü Yahudi şivesiyle sık sık, "Allah bilir be kuzum, Allah büyüktür" derdi. Ama Allah'ın zavallı bir kuluymuş. Durumuna üzülür, acırdım. Bir gün kızından, babasıyla ilgili bilmediklerimi öğrendiğimde, onunla ilgili üzüntüm ve acım kat be kat artmıştı.

Varlık Vergisi neydi?
Ermeni, Rum ve Yahudilerin başına gelen, ticaretin ve sanayinin Agoplar'dan, Yorgolar'dan, Eskenaziler'den, Ahmetler'e, Mehmetler'e geçmesiydi.

ne ilk ne de son mağdur olacaktı. Dilerim gittiği yerde rahat etmiş tir. Varlık Vergisi neydi? Ermeni, Rum ve Yahudilerin başına gelen, yurtdışı örneğin binlerce benzeriydi. Ticaretin ve yeni palazlanmaya başlayan sanayinin Agoplar'dan, Yorgolar'dan, Eskenaziler'den, Ahmetler'e, Mehmetler'e geçmesiydi. Bunu ben söyleyeyim, bizzat zamanın devlet büyükleri "Ticari hayatın Türkleştirilmesi" diye tanımlıyorlardı. Gerçek aydınlar, yasayı uygulamakla yükümlü dürüst bürokratlar, yasanın ırkçı bir karakter taşıdığını bir faciaya dönüştüğünü söylüyorlardı. Varlık Vergisi 12 Kasım 1942 tari-

hinde kabul edilmiştir.

Genel bir yasa gibi çıkartılmış, ancak İttihatçı zihniyetin söz sahibi olduğu uygulamada, Anadolu'dan sonra İstanbul'daki gayrimüslimlerin de bu ülke ile yaşam bağlarının kopartılması istenmişti. Kısacası Varlık Vergisi faşist bir zihniyet tarafından uygulanan faşizan bir vergi yasasıdır. Azınlıklar açısından felaket boyutlarına ulaşan bir tahribattır.

30 Ekim 1998 tarihli Radikal'de 75. yıl nedeniyle "Cumhuriyet ekonomisinin kilometre taşları" başlığı altında "Varlık Vergisi" de vardı. Şunlar yazıyordu: "1942-1944 arasında ticaret burjuvazisini vergilendirmeyi amaçlayan Varlık Vergisi azınlıklara karşı bir vergiye dönüştü ve unutulmayan "acı" bir tahribat olarak tarihe geçti." Evet yazıda böyle diyor. 75 yıllık ekonomimizin acı bir tahribatı olarak tarihe geçen kilometre taşı.

Varlık Vergisi'nin beraberinde getirdiği başka olumsuzluklar yok muydu? Kuşkusuz vardı. Bir kere Varlık Vergisi, 6-7 Eylül ve 1964 sürgünleri gibi, azınlıklara ekonominin dış-

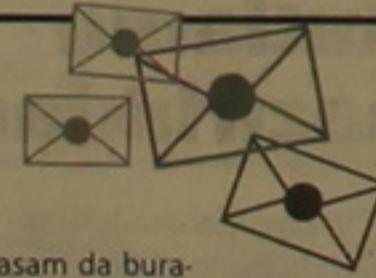
na atmanın faturası ülke ekonomisine olumsuz yansıdı. Türkiye ekonomisinin bir ayağı koptu. Ekonomi topal kaldı. 2. Dünya Savaşı sonrasında Dünya ekonomik bir yarışa girdi. Biz ise dereyi geçerken at değiştirdik. Bugün bu yarışın çok gerisindeyse, bunun nedenlerinin içerisinde toplam ekonomimizle yarışa start vermemiz de yok mudur?

Esasen Atatürk bunu çok daha önce görmüş: 1915-1923 sürecindeki ekonomik aksamayı gidermek için Türk-Yunan dostluğunu geliştirmiş. "Serbest seyahat, ikamet ve ticaret" anlaşması imzalamış, Rumların Türkiye ekonomisine katkısını sağlamıştı. Yazık ki Atatürk'ten sonra gelen yöneticiler Atatürk'ün imzasını geçersiz kılmışlar, Rumların tüm mal varlıklarını bloke ederek, 20 kilo eşya ve 20 dolarla hudut harici etmişlerdir.

Varlık Vergisi'nde ekonomi Türkleştirildi, devamında gayrimüslimler yurtdışına gitmek zorunda kaldı. Tahribatta felaket bununla sınırlı kaldı diyebilir miyiz?

Geçen gün bir dost sohbetinde Murat Bebir "Ekonominin temel alt yapıyı oluşturduğu kabul edilirse sonuçların çok daha büyük boyutlarda olacağı kolayca görülebilir. Bu açıdan baktığımızda özellikle Ermeniler açısından Varlık Vergisi bir kültür kıymıdır" diyordu. Katılmamak mümkün mü? Beş yüz yılda meydana gelen Ermeni burjuvazisi ve bu burjuvazinin bir parçası olan aydın sınıfı yok olmuştur. Ana dili Ermenice olan, iyi eğitim görmüş birkaç yabancı dil bilen, güzel sanatların her dalıyla ilgili bir sınıf herşeyiyle birlikte yok edilmiştir. Bu aydınların, bu kuşağın yerini Anadolu'dan göçen eğitim olanağı bulamayan, kültür değerlerinden habersiz, feodal yapıdan gelen insanlarımız almıştır. Kısacası bir diyalektik kırılma olmuş, feodal yapı karşını yitirmiştir. Toplum geçişine sahip çıkamaz hale gelmiş. Vakıflar okullar iyi niyetli ama en azından bilgisiz ve yetersiz kişilerin elinde kalmıştır. Aradan 50-60 yıl geçmiş olmasına karşın bugün bile bu acı çekilmektedir. Toplum çabalamasına rağmen yeterince kendi aydınlarını yetiştirememiştir.

Mimar Sinanlar'ın, Balyanlar'ın, Güllü Agoplar'ın Minakyanlar'ın, Nigoğos Ağalar'ın, Martayanlar'ın ve daha nicelelerinin genlerini taşıyan torunları kültür ve sanat birikimleriyle birlikte yok edildi. Bu Türkiye için de ayrıca büyük bir kayıp olmuştur. Bugün sanatın her dalında uluslararası üne sahip Ermeniler (Bunları Agos'tan tanıyoruz) hangi ülkede olurlarsa olsunlar bu ülkedeki dedelerinin birikimlerini, becerilerini tüm insanlığa sunuyorlar.

Bercuhi Berberyan

hatırlasam da buraya sığdıramayacağım daha niceleleri adına minik bir sitem olarak kabul edin. Sevgiler.

okurlardan... okurlardan...

Emekçi sitemi...

30.10.1998 tarihli gazetenizdeki "Sahnelerin yılmaz emekçileri" başlıklı yazıyı okudum. Amatör tiyatroya emek verenler arasında adım bulunmasından mutluluk duydum. Sonra da, keşke hiç kimsenin adı yazılmasaydı da, Arto, Misak, Herman vs. "... ve arkadaşları" olarak geçseydi diye düşünmekten kendimi alamadım. Sözlerim asla Sayın Hagop Ayvaz'a yönelik değil. Çünkü ben, ondan böyle bir yazı rica ettiğimde, onun da bu yazının bir yerlerinde amatör tiyatroyla ilgili, aklına gelen ilk birkaç ismi yazdığını, hatta büyük bir ihtimalle elindeki birkaç oyun programına bakıp yazdığını zannediyordum.

Ama en azından "... ve adını hatırlayamadığım daha birçokları..." gibi bir cümle katabilirdi yazısına. Veya siz katabilirdiniz. Hiç daha önce böyle bir müdahale yapmadınız mı? Doğrusu ben biraz üzülürüm.

Üzülürüm, çünkü bu isimler arasında, bir Herman Ozinyan olmalıydı. Bir Hagop İmayhan, bir Sarkis Acernyan olmalıydı. Üzülürüm, çünkü bir Şahan Sarıoğlu

anıldığında (Bu da asla sevgili Şahan'ın yeteneğini ve tiyatro emeğini küçümsemediğim anlamına gelmesin) bir Berç Noradunkyan, bir Raffi Emeksis anılmıydu. Üstelik Raffi ar-

tık televizyon programlarında roller alarak tanınmaya da başladı. Bu yazıyı lütfen bir tenkit olarak değil bütün bu arkadaşlar ve şu anda benim de "adını hatırlayamadığım"

FERMAN
TRAKO-PENKE

Uluslararası iç ve dış pazarlara uygun kalite ve fiyatla; Bay, bayan ve çocuk için her türlü tekstil ürünleri imalat ve toptan satış yapıp. Sipariş ve özel istekleriniz kısa sürede karşlanır.

Uzlenen, tehlikeli ve tehlikeli pazarlarda aktif olarak çalışılmaktadır. Ürünlerimizin ve hizmetlerimizin kalitesi, uluslararası standartlara uygundur. Ürünlerimizin ve hizmetlerimizin kalitesi, uluslararası standartlara uygundur.

Sultanmektep Sokak Rita Han 10/2 Yeşildirek / İSTANBUL
Tel: (0 212) 522 01 66
Telefax: (0 212) 527 36 04

ANALİZ PSİKOLOJİK DANIŞMA EĞİTİM VE UYGULAMA ENSTİTÜSÜ

Uz. Psk. Danış.
Selin Özkan (Avedisyan),
Uz. Psikolog
Levent Yayıcı,
Uz. Eğitimi
Manuşak Uygunoğlu (Kemalyan)

- Öğrenme ve konuşma bozuklukları
- Davranış ve uyum bozuklukları
- Okul başarısızlığı
- Uzman branş öğretmenleri tarafından ilköğretim düzeyinde her derse takviye
- Ergenlik dönemi sorunları
- Aile danışmanlığı
- Özürlü çocukların teşhis ve eğitimi

Ergenekon Cad. No: 22/5
Pangaltı (ORKO yanı)
Tel: 240 76 04
Cep: 0542 215 43 15
Cep: 0542 255 38 81

ÇAĞRI PETROL

Ani Terziyan
Bu kıyı sıcak ve huzurlu geçirmeniz için firmamız hizmetinizde

Ayrıntılı bilgi için
0212 570 67 53
0212 572 93 25

çilingir sofrası

OŞİN ÇİLİNGİR

'Ser'e düşen gariplik

Dadaloğlu'nun günümüzden yaklaşık ikiyüze yil önce görkemli şiirsellik ile getirdiği 'garipliği' yaşamında bir kez olsun duyurusu mayan var mı acaba?

"Yine bir gariplik düştü serime
Ben de bilmem ya ni' olur halimiz"

Durup dururken, hiç nedensiz bir anda gariipsenir insan. Mutlak bir yalın zıkkın bastır; ne karın, ne çocuğun, ne anan, ne baban, ne kardeşin ve ne de arkadaşın çare olabilir bu garipliğe. Yürek çoküntüsü yapar. Karamsarlığa varan bir hüznü ta iliklerine kadar duyursun. Hiç bir şeyi umursamaz, koparsın yaşamdan. Hani insanın dizlerinin bağı çözülür ya, işte öyle için tümüyle boşalır.

Yaşam tüm gizini yitirir, hırsırlar, kinler, tutkular, sevdalar, nefretler, bükülenler, hedefler, amaçlar, planlar, hesaplar, kısacası ne varsa yaşama ve insana dair tüm birden anlamsızlaşır. Umuttan bile umut kesilir, gelecek beklentisi sıfırlanır.

Gariplik düşünce insanın 'ser'ine, her şey bir sis perdesinin arkasına çekilir, gerçeklik buğulanır. Dünya insana fazla ve anlamsız gelir. Yaşamın anlamına dair bir sorgulamayı başlatırsınız içinizde:

"Nedir ulan bu? Eğer yaşam buysa, yani doğup bir süre yaşayıp sonra da geberip gitmekse, ben bu yaşamın içine ederim!.. Eğer yaşam buysa, diğer mahlukattan ne farkımız var? Kimbilir, belki de hiç farkımız yok!.. Biz insanlar kendimizi bi'bok sanmaya eğilimliyiz. Peki, bu mal-mülk edinme çabasına ne demeli? Daha çok ekme, daha çok et, daha çok giysi, daha çok araba, daha çok ev, daha çok yeşil çuha, daha çok kadın, daha çok para!.. Kışkırları yırtıyorlar, daha çok biriktirsinler diye... Gücü ve iktidarı, gasbettikleri artık değerde gören zavallılar!.. Sizi gidi cüce yaratıklar sizil!.."

Garipliği dışsallaştırma çabaların fayda etmez, yeniden içe döner, başlarsın bu kez kendi kendine yüklenmeye: "Ya sen nesin peki? Anladık, gücü parada bulanlar, birer zavallı mahluk!.. Ya sen? Sen ki yaşamın, görünür anlamsızlığının ardında yüce bir anlam olduğuna inanıyorsun, asıl sen ne yapıyorsun, yaşamın neresinde-sin? Yaşamın anlamını çözeceğini mi sanıyorsun? Diyelim ki çözdün, ya sonra? Anlamsızlık ve hiçlik değil mi? Ham hayal peşin-desin!.. Kaldı ki, yaşamın bir anlamı olduğuna inanmak, başı başına bir anlamsızlık değil mi?.."

Gariplik çoktū mü, insan ne yapacağını bilemez. Bıçak sırtında bir yürüyüş başlar. Bir o yana, bir bu yana savrulursun. Düşer gibi olursun, ama her seferinde kendini dengellersin.

Yaşamın anlamına dair zıt kutuplarda gerçekleşen bu gelip gitmeler, insanı sonunda her türlü kutuptan arınmış bir uzaya taşır. Sonsuz, sütbeyaz bir boşluk!.. Her türlü anlamın ve kimliğin hiçlendiği, her türlü değer ve sayının sıfırlandığı bir uzay!..

Bu ruh hali, insanlığın yeni bir uzay-yaşam boyutuna geçeceği kapının eşiğidir. Yaşamın ne nesnesi, ne de öznesini artık. Salt bir yansıtıcı, salt bir tanıklıdır. Evrendeki varlığın giderek erir. Çok sürmez, son ağırlığın da, tıpkı yere düşen bir tüy gibi usulca terkeder 'ben'i..."

Kurtuluş, bireyin derinliklerine çökmeleşmiş şu doğal ilkenin olağanüstü basitliğinde gizlidir: Her insan "çarpıtılmış ben"inde topaklanmış evrendeki ağırlığı ortadan kaldırmaya, hiçlemeye çaba göstermelidir. Yaşamını sürdürürken, "bir köşeye çekilip tırnağını kesmeyi" bilmelidir!

bulmaca

Hazırlayan: Sandy Zurikoğlu

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan Sağa: 1- Çağdaş Türk resim sanatında Çallı Kuşağı'nın izinden giden, ressamlığı yani sıra Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretmenlik de yapan sanatçı 2- İstanbul'daki Ermeni okullarından biri - Ağaçlıkları 3- Elle taşınır film çekme makinesi 4- Bayındırlık - Holmiyümün simgesi - Bir nota 5- Sonuna 'Y' gelirse kirli bir çalgı / 'f' gelirse tel olur - Bir nota - Anglosakson ülkelerinde kullanılan, 12 parmak değerinde uzunluk birimi 6- Deniz taşı atarak oynanan oyun 7- Arkeolojide, tanılara adak olarak sunulan, çoğunlukla taş ya da pıymış topraktan küçük heykellere verilen ad - Shakespeare'in bahtsız kralı 8- Yan değerli bir taş - Hyanet eden 9- İridiyumun simgesi - İstanbul'da meyhaneden önce aklı gelen isim 10- Bir spor türü.

Yukarıdan Aşağıya: 1- Morfoloji 2- İsimler - Ağırlık 3- Siyem krallarının ünvanı - Sağ değil 4- Ata binilmesi için kullanılan oturma - Bir organ - Mısır'da hayatın kaynağı olduğuna inanılan güç 5- Bir makay malzemesi - Eskinin ortası - Korkutma amacıyla kullanılan bir ünlem 6- Ermenice'de günümüzde hala kullanılan bir kadın adı olan, Anadolu'nun bereket tançası - Kuzeybatı İsveç'te bir kayak merkezi 7- Akdeniz'de yaşayan bir yengeç türü 8- Geniş değil - Cinsel yoldan bulaşan bir hastalık 9- Vilyet - Eski Sovyetler'de parlamento - Osmiyumun simgesi 10- Kanser tedavisinde kullanılan bir yöntem.

GEÇEN HAFTANIN ÇÖZÜMÜ

S	E	M	H	D	O	D	O
N	E	K	E	L	E	A	S
A	A	L	A	A	A	A	A
M	U	A	A	A	A	A	A
E	A	A	A	A	A	A	A
K	A	A	A	A	A	A	A
E	A	A	A	A	A	A	A
K	A	A	A	A	A	A	A
E	A	A	A	A	A	A	A
K	A	A	A	A	A	A	A

Her nevi halılarının, eski tablo ve antikalarının evinizden satın alınır.

Misak Ayvazoğlu
Tel: 0212 512 43 61

Patrik Mesrob II'nin önderlik ettiği törenlerin konuğu Brezilya Ermenileri Ruhani Lideri Datev Srpazan'dı

Karagözyan'da 85. yıl madağı

Karagözyan Yetimhanesi'nin 85. kuruluş yıldönümü, geçtiğimiz hafta sonu, Kumkapı Surp Astvazadzin Kilisesi ve Kazaz Artin Amira Salonu'nda düzenlenen törenlerle kutlandı. Patrik Mesrob II'nin önderlik ettiği törenlerin sürpriz konuğu, Brezilya Ermenileri Ruhani Lideri, Başepiskopos Datev Srpazan'dı. Datev Srpazan'ın sunduğu Badarak'ı Kevork Çağlıçbukçu yönetiminde Gedikpaşa Kilisesi Zvartnotz Korosu seslendirdi. Lusi Kahvecioğlu org ile koro eşlik etti. Yağışlı havaya rağmen halkın yoğun ilgi gösterdiği dini törenler sırasında, kilisenin ilk sıralarında Karagözyanlı öğrenciler, Okul Mü-

dürü Armaveni Miroğlu ile birlikte yer aldılar.

Sevgi Sofrası yine Karagözyanlı öğrencilerin hazırladığı programla şenlendi. Sözleri Zareh Khrahun'iye ait olan okul marşı, şiiirler, şarkılar ve halk dansları birbirini izledi.

Mesrob Srpazan konuşmasında toplanan miktarın yeterli olduğunu, "Elimizdekine şükredelim" sözleriyle ifade etti. Kapanış konuşmasını yapan Datev Srpazan ise, sözleriyle davetlilerin gönüllerini fethetti, günün coşkusu coşku kattı.

'Diğer cemaatlere örnek'

Brezilya Ermenileri Ruhani Lideri Başepiskopos Datev Kharibyan, İstanbul'da anılarında yer edecek günler geçirdiğini belirttikten sonra, Patrik Mesrob II'ye teşekkür ve başa-

ru dileklerini iletti. Datev Srpazan konuşmasına şöyle devam etti: "Sevgi sofralarının metnini duydum, fakat ilk kez şahit oldum. Sizleri daha yakından tanıdım. Bu sofranın ancak İstanbul'da hakkıyla kurulabileceğini gördüm. Kilisesine, gelenek ve göreneklerine sıkı sıkıya bağlı İstanbul cemaati, dünya Ermenilerine sevgi sofrasının ne olduğunu gösteriyor. Adı üzerinde "sevgi" ile vermenin ne demek olduğunu gördük burada. Diğer cemaatlere örnek gösterilebilecek ru-

hunuzu koruduğunuzu gördüm." Mesrob Srpazan, konuşması ayakta alkışlanan Datev Srpazan'ı, her yıl bir Badarak'a önderlik etmesi için İstanbul'da ağırlamaktan mutluluk duyacaklarını belirtti.

Karagözyan'ın 85. kuruluş yıldönümü çerçevesinde Kadınlar Kolu tarafından düzenlenen geleneksel kermes ise, 22 Aralık Salı günü Hilton Otelinde Balı Salonu'nda yapılacak.

Madağlar peşpeşe

Yeni yıla doğru neredeyse her hafta sonu bir kurban günü düzenlenecek. Feriköy Merametçyan Okulu'nun geleneksel madağı 15 Kasım Pazar günü Surp Vartanants Kilisesi ve Nazar Şirinoğlu Salonu'nda kutlanacak. Bakırköy Surp Astvazadzin Kilisesi'nde madağ hazırlıkları da başladı. Madağ Tertip Heyeti'nin oluşturulması için ilk toplantı, 12 Kasım Perşembe akşamı Kilise Salonu'nda gerçekleşti.

Mihitaryan ve Getronagan Dernekleri sezonu açtı

Pangaltı Mihitaryan ve Getronagan Dernekleri, 6 Kasım Cuma akşamı gerçekleşen açılış kokteylleriyle, yeni sezona merhaba dediler. İki derneğin de açılışları aynı gün ve saatte denk gelmesine rağmen, üyelerinin aknına uğradı. Mihitaryan Derneği'nin açılışında Yönetim Kurulu Başkanı ALEN OHANNESYAN, geçtiğimiz sezon kaybettikleri eski başkanları, Arman Zartar'ın adının dernek salonuna verildiğini açıkladı. Salonun elektrik sorunlarının giderilmesinde ve klimaların takılmasında derneğe yaptıkları yardımlardan dolayı Karmelo Apelyan'a ve Hrant Kalataş'a da teşekkür belgesi verildi. Salonun açılışını ise Hayr Aristakes Bohçalyan yaptı. Rahatsızlığından dolayı yürümekte güçlük çeken Bohçalyan'ın açılışını onurlandırması ziyaret-

çiler tarafından sevinçle karşılandı. Açılış kokteyli kapsamında bir de sergi düzenlenmişti. Diran İncici'nin kilise maketlerinin sergilendiği gecede ziyaretçiler hayranlıkla maketleri izleyip, İncici'den bilgi aldılar. İncici'nin sergisi 14 Kasım'a kadar Arman Zartar Salonu'nda açık kalacak.

Getronagan Derneği de ye-

Getronagan Derneği'nin açılışında (üstte), türküleri söylendi, halaylar çekildi. Mihitaryan Derneği'nde ise, merhum başkanları Arman Zartar'ın adının verildiği salonun açılışını, Hayr Aristakes Bohçalyan (yanda) yaptı.

ni yönetimi ile sezona girdi. Açılış konuşmasını yapan Dernek Yönetim Kurulu Başkanı NAYAT MURADYAN, üyelere ve yaz döneminde dernekte yapılacak küçük çaplı yenileme çalışmalarında yardımcı bulunan herkese teşekkür etti. Katılımcıların sohbetine gitanyla eşlik eden Rupen Melkisetoglu'ndan sonra mikrofonu alan Natali Demircioğlu yaptığı kısa konuşmasıyla değerli yazar SETA TZAĞIYAN'a, derneğe hediye ettiği iki değerli kitap için teşekkürlerini sundu. Ardından çalışmalarını dernek çatısı altında sürdüren Sayat Nova Orkestrası sahne aldı. Açılışta hazır bulunan Knar Orkestrası da çaldığı parçalarla davetlilerin keyifli bir gece geçirmelerini sağladı.

Esayan Okulu'ndan Yetişenler Derneği ise, sezonu 15 Kasım saat 16.00'da düzenlenecek bir kokteyl ile açacak.

Kutlama programına Üsküdar Kaymakamı ve Belediye Başkanı da katıldı

Tibrevank'ta 75. yıl coşkusu

Cumhuriyet'in 75. yıldönümü, 6 Kasım Cuma günü Surp Haç Lisesi'nde düzenlenen bir programla kutlandı. Üsküdar İlçesi Kaymakamı Abdülvahap Yıldırım, İlçe Belediye Başkanı Yılmaz Bayat, İlçe Millî Eğitim Müdürleri, ordu mensupları, Aramyan, Nersesyan Yermonyan ve Kalfayan Okulları öğrenci ve öğretmenlerinin de izlediği kutlamalara, Başbakan Mesut Yılmaz, DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk, CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, İstanbul Valisi Erol Çakır, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Mustafa Gür, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdür Yardımcısı Öner Güneş ve Beylerbeyi Dz. Astsb. Hzl. Ok. Komutanı Dz. Kur. Kd. Alb. Mehmet Kalyon, birer kutlama mesajı gönderdiler.

Programda, Lise II. sınıf öğrencilerinden Selin Akaş, Cey-

han Atuf Kansu'nun "Havza Yollarında Mustafa Kemal" adlı şiirini, Sesil Migirdiçoğlu "Yüce Atatürk" adlı şarkıyı, Ari Hergel'in piyanosu eşliğinde seslendirdi. Remzi Özçelik'in yazdığı, Uğur Aktaş'ın yönettiği "Taş Bademleri" adlı bir perde oyun başarıyla sahnelendi. Beden Eğitimi öğretmeni Hakan Günartan'ın hazırladığı halk oyunları ve ritmik dans gösterisinin ardından, müzik öğretmenleri Veli Koyuşişil ve Aysen Ümit'in hazırladığı koro, çeşitli marşlar seslendirdi.

Okul Salonu'nda gerçekleşen etkinliğin sonunda bir konuşma yapan Üsküdar Kaymakamı Abdülvahap Yıldırım, Üsküdar İlçesi'nde yapılan resim yarışmasında ikincilik elde eden Nora Camcıyan'a ödülünü de verdi.

Kutlama Okul Aile Birliği'nce düzenlenen bir kokteyl ile noktalandı.

Şişli Belediyesi işbirliğiyle gerçekleşen sağlık taraması halktan yoğun ilgi gördü

Surp Pırgiç Hastanesi'nden haberler

Yedikule Surp Pırgiç Ermeni Hastanesi tarafından, 5 Kasım'da Şişli Belediyesi işbirliğiyle bir sağlık taraması gerçekleştirildi. Cumhuriyet'in 75. yıldönümü dolayısıyla verilen hizmet, Şişli İlçesi Mahmut Şevket Paşa Mahallesi'ni kapsadı. Şişli Belediye Başkanı Cüneyt Akgün tarafından tahsis edilen araçta, Dr. Mardiros Yeniyorgan başkanlığında bir ekip, çocuk ve kadın doğum hastalıkları, diş, ultrasonografi ve kan tahlili konusunda hizmet verdiler. Taramada tüm gün 249 hasta tetkik edildi ve ilaç dağıtıldı.

Ortaköylü kadınlar Hastane'de

Ortaköy Surp Ast-

vadzadzin Kilisesi ve Tarkmançat Okulu Kadınlar Kolu, 6 Kasım Cuma günü Surp Pırgiç Hastanesi erkek ve kadın huzurevi sakinlerini Hayranuş Polatlı ve Arıkanaz Turunç başkanlığında ziyaret ettiler. Kadınlar hazırladıkları zeytinyağlı yaprak dolması, peynirli ve ıspanaklı börek ile meşrubattan oluşan öğle yemeğinde, yaşlıla-

rimızla birlikte keyifli bir gün geçirdiler. Yemeğe Hastane adına Başhemşire Arşaluy Çiftçi ve Hemşire Meline Beyleryan da katıldı. Yemek sonrası yeni açılan kadın aklıye servisini gezen Ortaköylü kadınlar, bölümün gelişmiş hastaneleri aramadığını ve çok duygulanıldıklarını belirttiler. Ortaköy Kadınlar Kolu yılbaşından sonra tekrar buluşmak üzere, Hastane'den ayrıldı. Öte yandan, Hastane'de, yılın ilk kermesi 25 Kasım Çarşamba günü, 11.00'den itibaren hastane yönetim kurulu binasında düzenlenecek. Hastane Kadınlar Kolu kermes için çalışmalarını tüm hızıyla sürdürüyor.

Dadyan Derneği hareketli

Dadyan Okulu'ndan Yetişenler Derneği küçük bir mekanda Bakırköy cemaatine ve Dadyan Okulu öğrencilerine yönelik çeşitli etkinliklerini sürdürüyor.

Yeni sezonda; satranç, bale ve resim çalışmaları Cumartesi günleri dernek salonunda gerçekleşiyor. Satranç ustası Rupen Asadur öğrencileri ile dört yıldan beri çalışmalarını sürdürüyor. Geçen sene Makruhi Keçiyolu'nun başlattığı resim çalışmaları ise bu yıl daha kalabalık bir grupla devam ediyor. Büyük küçük herkesin ilgi duyduğu resim çalışmalarının ürünleri yıl sonunda sergilenecek. Dernek bünyesinde bale çalışmaları 1993 yılında başlamıştı. Bu yıl Dalida Zınzayan tarafından çalıştırılan bale grubunun, sene sonunda minik bir resital sunacağı da bildiriliyor.

zurna

MIGİRDİÇ MARGOSYAN

Daha önceleri neredeydiniz?..

Efendim geçen hafta bu köşeyi izleyenler anımsayacaklar: Ünlü bir yazarımızın "Minas dayının beş kansı" adlı öyküsünden bir bölüm aktarmış, sohbetimize bilahare kaldığımız yerden devam edeceğimizi belirtmiştik. Öyleyse lafı uzatmadan sözü yine yazarmıza bırakalım:

"...İlçli yaz kış süt veren, süttü kesilmeyen inekler gibiydi. Üç çocuğunda da sütü o kadar boldu ki iki kişiye, hatta daha fazla emzirdi kızlarını. Çağrı üzerine gider anaları Karnpos'taki tarladan veya Koğuntzor'daki bağdan henüz dönmemiş olan komşu bebelerini de emzirirdi. Üçüncü kızı doğurduktan üç yıl sonra karnı gittikçe şişti. 'Göze gelmiştir' dedi bütün aklı erenen. Köyde adı çıkmış bütün kem gözülerin kapılarının eşşinden gece vakti yontup getirdikleri talaşı yatağının yanında yaktılar, dumanını üstünde gezdirip dua ettiler. Fayda etmedi. İlyleşemedi..."

...Minas dayının aldığı üçüncü kadını, Dantz'lı yengeyi iyi hatırlarım. Köycek överlerdi kadını. 'Onun gibi çalışan, iş gören kadın aramakla bulunmaz' derlerdi. Sabah gün ağrımadan ayakta idi. Ahırda öküzlerin, ineklerin, ırzığın altını süpürür, gübreyi sepetine doldurur, gübrelige dökerdi. Yemliklerin yemini tazeler, evi, içeryi, dışarıyı ıslatıp süpürür, içme suyu ve kullanma suyunun küplerini ağzına kadar doldurur, ocağı yakardı.

O tez yürekliliği de sonunda kendi başını yedi. Gaban'daki bağdan eve erken dönmek için doğru yoldan gideceğine, kayalıklardan yukarı çıkmak isteyince çanklan kaymış, tepeden yuvarlanarak kayalıklara çarpmış, kafatası parçalanmıştı.

Kızın gelin gidince evde kadın kalmadı diye Minas dayı dördüncü karyı aldı. Bu defaki de Teğüt köyündendi. İsmi Heyrat'tı. Heyrat demek bize uzun geldiğinden Heyro Yenge diye çağırırık. O yıl güz sonuna doğru dört kişi, eşeklerle Ağçur'a gittiler. Dantzi deresinden geçenken solu kara yakalandılar. Eşekler dersin yürümez. Eşekle hiç yola gitmiş misinizdir bilmiyorum? Kulaklarına su kaçmayversin. Dikelir, adım atmazlar; istediğiniz kadar boğazınızı yırtın. 'çoo... çoo...' diye bağınlı! Velhasıl bizimkiler eve geldiklerinde kemiklerine kadar sınıksılandılar, bitip tükenmişlerdir. Heyro'yu ahıra, öküzlerin, ineklerin içine götürdüler. Sıcak yerde, sıcak suya çimdirlirler. Artık ne dersiniz deyin... Yolda mı üşüttü, ahırda mı üşüttü? Bir düştü yatağa, bir daha ayağa kalkamadı. İnsanın eceli, saati gelmesin, bir mahana olur..."

Dört kadını gömdükten sonra "Minas evlenmez artık" dedi herkes, ama tekrar evlenmeye kalktığını, kız aradığını duyduklarında ağızları açık kaldı.

Bulduğa da kim ola? Abuşdalı Hingo! Osged de derlerdi. Dört oğlan anıydı. 'Sana varırım, seni alırım' demişti. Minas'ın ağabeyi Der Boğos ayak bastı, directti: 'Almayacaksnı! Eve getirmeyeceksin! Artık bundan sonra kadını ne yapacaksın? İnsan beş kere evlenir mi be?' 'Alacağım! Getireceğim! Ben kadınsız olamam! Sen kendi papazlığına kaç.' Minas dayım günde birkaç kez dedeme, büyükanama gelirdi. Ağabeyini ima ederek: 'Ben Hingo'yu alacağım, eve getireceğim. Kendisi nikahı kıymazsa kıymasını! Teğüt'ün papazına gideriz. Orada da olmazsa Abuçeh'e, Gamıgab'a gider, nikahlanır geliriz.'

Bizimkiler Der Boğos'u yumuşatıp ikna ettiler ama şartı vardı: 'Nikahı kilisede kıymam. Sizin evde başlanın birleştiririm. Sırf Göklerdeki Babamız duasını söylerim. O bile çoktur. Günahı boyunlanma!' Minas dayı kabul etti.

Bizim çardakta Minas dayıyla Hingo'yu başbaşa verdirdiler. Üç dört yıl birlikte yaşadılar. Şaşılacak bir istahı vardı Hingo yengenin. Adı Hingaper'di, biz Hingo derdik. Kabin dibindeki yumuşamış ekmeğini toplar, koca bir lokma yapardı. Kuru şeyleri, koca bir top yapar, ağzına tikverirdi. Ağzını öyle bir şapırdatırdı ki, yoldan geçenler çamaşır yıkıyor sanırdı.

O yıl Minas dayının rengi sarardı. Bu sefer sıra Minas'ta dediler. Öyle de oldu. Kendisi öldü, Hingo Yenge yaşadı..."

Sevgili okurlar,

Yukardaki satırlar köy edebiyatının ölmez temsilcisi Hagop Mintzuri'nin "Armidan" adlı yapıtının Aras Yayıncılık'ın girişimiyle, Silva Kuyumcuyan tarafından "Firat'ın Öte Yanı" adıyla Türkçe tercümesinden alınan bir kesit. Şu veya bu nedenlerle kendi adadilleri Ermeniceyi okuyup yazma olanı bulamayıp bu ve benzeri eserleri Ermenice "aslı"ndan okuyamayanlara öneririm.

Vee bugünlerde fırsat bulup TÜYAP Kitap Fuarı'nı izlemeyenler, 15 Kasım 1998 Pazar akşamına kadar "Aras Yayıncılık" standını ziyaret ettikleri takdirde gerek Ermenice gerekse Ermeni edebiyatından Türkçeye çevrilmiş kitapları bir arada görebileceklerdir.

Hagop... Kirkor... Ara... Antan... Yervant... Zaven... Hamasdeğ...

Ermenice yayınların yanı sıra Türkçeye tercüme edilmiş Ermenice edebiyat yapıtlarıyla ilk kez karşılaşp bunu yakından izleyen değişik etnik kökenli insanlar, bir taraftan mutlu olurken diğer taraftan içtenlikle ve haklı olarak şu soruyu yöneltiyorlar:

"Daha önceleri neredeydiniz?..."

ASPOK

Kupada çekişmeli bir hafta

Derneklerarası 75. Yıl Kupası'nda çekişmeli bir hafta geride kaldı. Boğosyan Varvanyan, üçüncü haftayı Tibrevank'ı 5-4 yenerek lider olarak tamamladı. Karagözyan turnuvasının iddialı takımlarından Yeşilköy'ü 3-1 yenerek, bir sürpriz yaptı. Sahakyan ise bütün son maçında Bezciyan'ı 4-1 mağlup etti. Bu sonuçlarla B. Varvanyan 9 puanla lider, Sahakyan 6 puanla ikinci, Yeşilköy 4 puanla üçüncü, Tibrevank 3 puanla dördüncü, Karagözyan aynı puan ve averajla

beşinci, Bezciyan ise 1 puanla sonuncu sırada bulunuyor. Haftanın futbolcusu seçilen Bezciyanlı Tahir Ünsal, Sahakyan maçı sırasında aldığı bir darbe ile yaralandı. Ünsal'ın sağlık durumunun iyiye gittiği bildirildi. Dördüncü haftada, 15 Kasım Pazar günü Yedikule Sahası'nda 10.40'da, lider Boğosyan ile ikinci Sahakyan karşı karşıya gelecekler. Diğer maçlar ise; Tibrevank- Yeşilköy (12.15) ve Bezciyan- Karagözyan (14.00).

Taksim:3 Küçükpazar:1

Ortaköy maçının aksine tempolu bir oyta sergileyen Taksim, bu hafta ligte 3-1 yendi. Taksim, 14 Kasım Cumartesi günü saat 9.00'da Anadoluhisari Sahası'nda Günyamaç ile karşılaşacak.

Galile'den 500 yıl önce dünyanın güneş etrafında döndüğünü kanıtlamıştı

İleri görüşlü bilim adamı Şiragatsi

Büyük matematikçi Anania Şiragatsi'nin fizik, astronomi, cebir, coğrafya teorileri bugünün bilim adamlarını hayretler içinde bırakıyor

ması için teşvik ediyorlardı.

Bir bilim adamı yetişiyor

Şiragatsi'nin doğum yeri ile ilgili birbirinden farklı iddialar var. Soyadından yola çıkarak Şirag veya Şiragavan'da doğduğu ileri sürülür. Şiragavan bugünkü Yerazgavors olup, bazıları da o dönemde çok ileri bir kültür ve bilim bölgesi olan Ani'yi bu bilim adamının doğum yeri olarak gösterirler. İlk öğrenimini doğum yerinde bir manastırda aldıktan sonra, on bir yıl ülke dışına giderek çeşitli merkezlerde eğitim görmüş ve araştırmalar yapmış olan Şiragatsi, bu dönemin sekiz yıl aşkın bir bölümünü, zamanın ünlü Yunanlı bilimlerinin bulunduğu Trabzon'daki merkezde geçirdikten sonra Ermenistan'a dönerek orada bilimsel ve pedagojik faaliyetlere girişmiştir. Bu amaçla okullar açmış, ders kitapları hazırlamıştır.

Anania Şiragatsi'nin çalışma alanı çok geniş olmuştur. Astronomi, matematik, cebir ve coğrafya onun ilgisini çeken başlıca konular olup, kendisinden önceki Ermeni eğitimcilerin araştırmalarını daha da derinleştirerek, özellikle yabancı bilim adamlarının çalışmalarını ile karşılaştırmış ve gerçeğe en yakınını benimsemek bakımından pozitif bilimden Ermeni

kültürünün en sağlam temelle oturtulmasına büyük katkılarında bulunmuştur. Ayrıca Ermeni felsefesini saygın bir yere erdirmeyi başarmıştır.

Astronomi ve coğrafya'da Şiragatsi

Özellikle Gökbilim dalında yaptığı araştırmalarda güneşin, dünyanın, ayın, yıldızların ve onların evrendeki yerlerini saptamak konusundaki şaşmaz buluşları herkesi hayretler içinde bırakmıştır. Işığın ve sesin arasındaki hız farklarını ve oranlarını ilk saptayanlardan biri de Anania Şiragatsi olmuştur. Samanyolu'nun o zamana kadar bilinmeyen bazı özelliklerini ortaya çıkarmış, ayın aslında ışıkta yoksun katı bir cisim olup, güneş ışınları sayesinde görülebildiğini, bu iki varlık arasındaki ilişkiden ötürü de tutulma meydana geldiğini açıklamıştır. Denizlerin gelgit olaylarını, bunların aydan etkilenme zaman ve şekillerini de anlatmış, hatta takvimde belli sürelerin de hesaplanabileceğini öne sürmüştür.

Şiragatsi yerçekimi kanunu teorisini ve mevsimlerin, gece gündüzün oluşum nedenlerini açıklarken, güneş ile dünyanın ve ayın büyüklük oranlarını ortaya koymakta, birbirlerinden uzaklıklarını oransal bakımdan

hesaplamaktadır.

Anania Şiragatsi, astronomi ile ilgili olarak da bazı saptamalar yapmakta, özellikle açık deniz yolculuklarında yön bulma ve saati anlama bakımından çok pratik sistemler önermektedir. Gölge ölçme işlemini de bilimsel bir metoda bağlayarak, ay dönemlerine bağlı olarak matematiksel cetveller hazırlamıştır. 532 yılın takvim cetvelini hazırlayıp, Ermeni takviminin ilk "sabit" planını çizmiştir. Bu hesapları yaparken, Bizanslı Andreas'ın teorileriyle karşılaştırıp, Ermeni takviminin ondan daha doğru olduğunu kanıtlamıştır.

Bir matematik ve cebir ustası

Anania Şiragatsi'nin Matematik alanında toplama, çıkartma, çarpma ve bölme sistemleri üzerine hazırladığı ders kitabı ve metodları, halen kullanılmakta olan çağdaş eserlere şaşılmaz şekilde en yakın ve uygun olanıdır. Eski Yunan ve Roma'da bu tür aritmetik hesaplarda belli bir noktada maddelerin varsayımlara başvurulmakta iken, Anania Şiragatsi'nin sisteminde böyle bir engelle karşılanmamakta ve onun hazırladığı ders kitabında böyle çözüm şekilleri gösterilmektedir ki, çözüm adeta eğlenceli bir oyuna dönüşmektedir.

Anania Şiragatsi'den bize ulaşan bilgiler arasında kıymetli taşları tanımak, onların gerçek değerini anlamak ve saptamak ile ilgili yolları konu alan çalışmalar da vardır. Birçok uzmana göre, Ermenistan ve komşu ülkeler ile ilgili çok değerli bilgilerin yer aldığı ünlü "Coğrafya" kitabı da Anania Şiragatsi'nin ürünüdür.

Müzikte ve felsefede de yetkin görüşler

Anania Şiragatsi'nin bazı müzik çalışmaları bulunmaktadır. Ortaçağ'a ait bazı ilahiler de Anania Şiragatsi tarafından bestelenmiştir. Felsefe alanında, Anania Şiragatsi'nin kendine özgü önemli bazı görüşleri bulunmaktadır. Örneğin: Doğada her maddenin başlıca dört temel unsurdan (toprak, su, hava ve ateşten) oluştuğunu belirtmektedir. Doğada yaşam ve ölüm kurallarını da anlatan Şiragatsi'ye göre, karşılıklı sistemi, doğada sürekli bir dengenin varlığını kanıtlamaktadır. Anania Şiragatsi, Ermenistan'da doğabiliminin kurucusu ve öncüsü olmuştur.

İlgilendiği dalların çeşitliliği ile gerçek bir bilim adamının portresini çizen Anania Şiragatsi, bugünkü meslektaşlarına esin kaynağı olmakta ve her alandaki çalışmalarıyla saygıyla anılmaktadır.

Cumba

Karin Karakaşlı

Değişmenin raconu

İnsan soyunun ayrıca özelliklerinden biri de değişme güdüsüdür. Genellikle kodlanmış, ilklere işlemiş gibi gözükse de, insanlığın kat ettiği bütün mesafelerin kilometre taşı olarak ortaya çıkıyor. Zaman gelmiş değişimin önünde hiçbir varolan durum, hiçbir sabitliği zihniyet dayanamıyor. Değişim, çatlama anı gelen tohum misali gelip keni ni dayatıyor.

Değişimler türlü boyutlarda ve çeşit çeşit. En basiti sağ, baş ve malıya imaj değiştirmekle başlıyor, en ciddi ölçeklerinde darbe ve devrimlerle toplumsal düzen kökünden sarsılabiliyor. Turu ya da değişim çeki ne olursa olsun değişimin de bir raconu var; o raconu da değişim, içtenliğe dayanıyor.

Değişim sanatta kendini akımlarla duyuruyor. O ana değin denenmiş, yepyeni, saf bir gelişim kaplıyor bir anda sanatçıların dünyasını. Bazen tek bir bireyin ruhundan fırlıyor yenilik, bazen de ortak bir mücadelenin adı oluyor. Dünyayı algılamak ve yorumlamak yolunda farklı bir seçenek sunuyor değişim. İşin en ilginç yanı da, ancak dürtülü ölçüsünde kalıcı olabiliyor. Kökensiz, laf olsun diye girilen deneyler unutulup gidiyor bir köşede. Yalnızca sağlam bir gereğe ye, tutarlı bir felsefeye dayanan bütünlüklü akımlar rühdünü ispatlayabiliyor. Ancak o zaman tarihe mal olabiliyor değişim.

İmaj furyası çıkmadan önce insanların, görünümüne ilişkin arayışlarına moda deniyordu ve bu iki kavramın ağırlığına uygun olarak çok daha inandırıcı ve köklü değişiklikler oluyordu insanların görünümünde. Çıplak insanın giysilere bürünmesi, Ortaçağ ve sonrasında grigide daha sıkı, kabank kıyafetlerin, perukların arkasında hapsolmesinden, derken hippilerin getirdiği salıkım şaçak rahatlık, ardından düzen insanı yuppilerin simgesi kostüm, kravatlı iş adamları, mini etek, ince topuk, bond çantalı iş kadınları hep toplumsal yaşamın değişim değeri ve önceliklerine karşılık olarak çıktılar, bu yüzden de bir dönemin yaşantısının en somut göstergesi olarak sosyoloji araştırmalarında bile yerlerini aldılar. Oysa günümüzde böyle uzun soluklu, temelli moda akımlarına pek rastlanmıyor. Değişik dönemlerin moda akımlarını istilip istilip "nostalji" niyetine yeniden pazarlanıyor. Kişiliğinin bir uzantısı olarak kendi zevkini, tercihini bulup sergilemekten aciz, sıradanlığını, farklı görünme saptanmasıyla örtbas etmeye çalışan modern insana imaj niyetine kılıktan kılığa giriyor. Bu çırpışında yalnız olmadığının için de sürü sürü imajseverle aynı kaderi paylaşıyor. Değişim niyetine, farklı bir aynılıkta buluşuyorlar.

Aynı kuraldan hareketle, özenti ve zorlama tüm toplumsal değişim modelleri de fos çıkıyor. Bir ihtiyaçtan doğmayan, ortak bir özlemin aciliyetini barındırmayan her atılım, harcanan tüm çabalara -hatta yer yer uygulanan baskılara- karşın tutunamıyor, toplum tarafından yükreden benimsenmedikçe. İşin özü hep inanca ve güvene dayanıyor.

Değişim için bir şeylerin "cana tak etmesi" şart. Bir kez o duyu ya kalandı mı kolaysa durdurun çağlayan suyu. İster bir karyola olsun değişen, isterse tekimil düzen hiç fark etmez o, tak eden, gana. Özen ne geçmiştir, değişmiştir-nasıl olsa hem de raconuna uygun olarak, bütün varlığıyla.

Yervant Gobelyan

Ermeni halkının tarih boyunca kendisine onur ve gurur veren doruklarından biri, 7. yüzyılda yaşamış ünlü matematikçi, fizikçi ve gökbilim uzmanı Anania Şiragatsi'dir (Şiraglı Anania). Çağının biliminin en isabetli ve pozitif bilim teorilerini ortaya atan ve birçoklarını zamanında bizzat kanıtlayan Şiragatsi, Ermenistan'da halk ve bilim çevrelerinde hoşgörü ve büyük anlayışla karşılandı. Batı'da engizisyon mahkemeleri kurulup, bu tür düşünceleri ifade edenler türlü işkencelerle cezalandırılırken, ülkesindeki bilim adamları ve yöneticiler kendisine destek oluyor, her fırsatta yeni teoriler üretmesi ve buluşlar yap-

nerede ne var?

- Piyaniyet Seta Tanyel'in solist olarak katıldığı Tadeusz Strugala yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nın "Atatürk'ü Anma Konseri" AKM Konser Salonu'nda 13 Kasım Cuma 19.00'da ve 14 Kasım Cumartesi 11.00'de gerçekleştiriyor. (251 56 00)
- Vartanants Kilise Korosu ve Katolik Süryani Korosu "Mistik Müzik Festivali" kapsamında 14 Kasım Cumartesi 15.30'da CRR'de bir konser verecek. Festivalde ayrıca aynı gün 20.30'da Emmitt Powell, The Gospel Elites; 15 Kasım Pazar 15.30'da ise Saint Spirit Korosu, Caka Taragano Sinagog İlahileri Korosu, 20.30'da The Bauls of Bengal dinlenebilir. (232 98 30)
- Aksanat'ta orkestra şefi Herbert von Karajan'ın 90. doğum yılı için özel bir hafta düzenleniyor. Hafta çerçevesinde "Herbert von Karajan-Yaşamı ve Eserleri" başlıklı bir sergi açıldı. 28 Kasım'a kadar sürecek olan bu dönemde ayrıca Karajan'ın yönetiminde sahnelenen 29 eser, orijinal kayıt bantlarıyla lazerdiskten izleyiciye sunulacak.
- "Türk Resminde Soyut Eğilimler" başlıklı karma sergi 12 Kasım-4 Aralık tarihleri arasında Atatürk Kültür Merkezi'nde yer alacak.
- "Tarihte Marain ve Mardin'de Yaşam" başlıklı fotoğraf sergisi Bakırköy Belediyesi Kültür ve Sanat Merkezi'nde.
- Tanik Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde 14 Kasım Cumartesi 19.00'da Fuat Erenoğlu'nun Rumeli Türküleri başlıklı konseri dinlenebilir. (293 12 70)
- Mimar Sinan Üniversitesi "75 Yılda Sanatçı Gözüyle Türkiye" başlıklı sergi 3 Aralık'a dek Tophane-i Amire Sanat ve Kültür Merkezi'nde izlenebilir.

Pozitif ve Açık Radyo'nun işbirliğiyle 4-5-6 Aralık tarihlerinde Harbiye Askeri Müze ve Kültür Sitesi'nde yapılacak İstanbul Müzik Şenliği-

4-5-6 Aralık tarihlerinde Harbiye Askeri Müze ve Kültür sitesinde gerçekleşecek etkinlikte Knar Orkestrası da var

Müzik Şenliği'nde buluşalım

2'nin programı bir basın toplantısıyla açıklandı. Aynı çatı altında 9 ayrı salonda gerçekleştirilecek Şenlik'te 90'ın üstünde etkinlik yer alacak. Halk müziğinden Caz'a, Klasik Batı Müziği'nden Klasik Türk Müziği'ne, Rock'tan Etnik Müziğe uzanan konserler ile atölye çalışmalarını, panel ve söyleşiler, çocuk etkinlikleri bir arada sunulacak.

Müzikle ilgili her kesimden insanı keyifli bir ortamda buluşturmak, müziği ve müziyseni ön plana çıkarmak, özgün/alternatif arayışlar içinde olan müzisyenler için ortak bir platform oluşturmanın amaçlandığı Şenlik'te, Knar Orkestrası da bir konser verecek. Knar, Etnik Müzik/Anadolu Ermenileri altbaşlığı altında, 6 Aralık Pazar 14.30'da Konferans Salonu'nda sahne alacak.

Sanat Yönetmenliğini Melih Duygulu ve Ulaş Özdemir'in yaptığı Etnik Müzik bölümünde ayrıca, Zuğaşi Berepe, Kadir Ürün ve Arkadaşları, Koçani Orkestrası, Miçquetu Montanaro-Orhan Topçuoğlu, Birol Topaloğlu, Reşo, Kaf Dağı Müzik Grubu, Ricardo Moyano,

Knar Orkestrası, Etnik Müzik/Anadolu Ermenileri altbaşlığı altında, 6 Aralık Pazar 14.30'da Konferans Salonu'nda sahne alacak.

arasında ayrıca, Rebecca Laziker'in "Doğaçlama Dans", Şevket Akıncı, Kamil Özler, Neşet Ruacan'ın "Gitar Atölyesi"; Avilene Çakıcı-Arrindell'in "Salsa'da Temel Adımlar"; Hasan Uçarsu'nun "Güney Hindistan Müziği'ndeki Ritmik

Düzen ve Post-Tonal Müzikteki Cümle Yapısı"; Lawrence Morris'in "Conduction Workshop"; Melda Duygulu-Engin Aslan'ın "Bir Türkü Söyleyelim"; Tanju Yıldırım'ın "Arjantin Tangosu Öğreniyoruz"; Alay Cihan-Mehmet Tok'un "Atma Türkü"; Suna Suner-Savaş Çağman Coşkun'un "Farewell Blues" çalışmaları da yer alacak. Kentli Müzik bölümünde, Bir Serdar Ateşer Topluluğu, Göksel, Gökhan Kırdar Cinnat Konseri, Replicas, Gürol Ağırbaş konserleri; Halk Müziği bölümünde ise Urfalı Kazancı Bedih ve Arkadaşları, Ali Ekber Çiçek, Ulaş Özdemir ve Hubayr Semahî konserleri yer alacak.

Müzikseverleri üç gün boyunca şenlikli saatler bekliyor.

AZINLIKİYAN

Aret Gıdır

Armen Çakmakyan'ın "Ceremonies" albümü ABD listelerinde

Yeni Dünya müzisyeni

California, Glendale doğumlu genç müzisyen Armen Çakmakyan, yeni albümü "Ceremonies" ile ABD'de büyük başarı elde etti. 1997'de kurduğu müzik şirketi TruArt Records'dan çıkardığı bu ilk çalışmasında, sanatçı dünya müziği, new age ve caz türlerini kaynaştırmış. "Ceremonies" new age listelerinde 1 numaraya yükseldiği için radyo listelerinde üst sıralarda.

"Bu çalışmada Ermeni kökenimden kaynaklanan otantik ve geleneksel ritimleri, kendi piyano

melodilerimi, Batı tarzıyla birleştirdim" diyen Çakmakyan, yüreğine yakın bir müzik yaparak amacına ulaştığını ifade ediyor.

Berklee Müzik Okulu, UCLA ve USC'de "Ermeni Müziği Tarihi" okuyan sanatçı, tanınmış müzik eğitimci John Novello'dan caz dersleri aldıktan sonra, kurduğu grubuyla da caz çalışmalarını sürdürmüştü. 1991'de Grammy ödülü sahibi Shadowfax grubuna klavye ile katılması onun müzik yaşamında bir dönüm noktası olmuş. "Esperanto" albümü 1992'nin en

iyi New Age albümü dalmıştı Grammy alan Çakmakyan, "Ceremonies" başlıklı ilk solo albümüyle kendini kanıtlanmanın mutluluğunu yaşıyor. Bu çalışmada Çakmakyan'a, duduk, zurna ve vokalde Civan Gasparyan, udda ise John Bilezikciyan eşlik etmiş. Oluşum sürecindeki atmosferi ve hedefini şöyle anlatıyor sanatçı: "Yaşamın neresinde olursanız olun, bu melodilerden biri size de hitap edecek."

"Ceremonies"e ulaşmak için www.TruArtRecords.com

Ա Կ Օ Ս Ի Կ

Մ ա ն կ ա կ ա ն ա շ խ ա ր ճ

Օ

օձ

օճառ

օդանավ

Առաջին քայլեր

Սիպիլ Ծամբըղյու Սելին Էօզոնյու
Օգնական՝ Էտիքա Յովնանյան

20

Բարե՛ւ, սիրելի տղաք

Դուք ալ մեզի կրնաք դրկել ձեր գծագրութիւնները, գրելով ձեր դպրոցին անունն ու դասարանը, լուսանկարով մը:

Ժամացոյցը ցոյց կու տայ ժամը 8-ը:

Իշխանութիւն լուսինը

Օր մը, թագաւորին աղջիկը կը հիւանդանայ: Բժիշկը չի կրնար դարմանել զայն:

— Բեզի պիտի տամ ի՛նչ որ կ'ուզես, որպէսզի լուսնանա, կ'ըսէ հայրը աղջնակին:

— Ո՛հ, հայրիկ, լուսինը կ'ուզեմ, կ'աղաչէ իշխանութիւն: Թագաւորը այն ատեն կանչել կուտայ իր սենեկապետը եւ կը հրամայէ որ լուսինը բերէ իր աղջկան:

— Բայց անկարելի բան կ'ուզէք, Տէ՛ր Արքայ, կ'ըսէ սենեկապետը եւ դուրս կ'ելլէ խոնարհելով:

Թագաւորը բարկացած կը կանչէ իր կախարողը եւ անոր ալ նոյն բանը կը հրամայէ:

— Ափս'ս, Տէ՛ր Արքայ, ես որ քարը ոսկիի կրնամ փոխել, չեմ կրնար լուսինը բերել: Ան շատ հեռու է եւ խոշոր:

Ի վերջոյ թագաւորը բարկացած կանչել կու տայ իր «խենդ»ը, որ ներս կը մտնէ փոթորիկի արագութեամբ եւ կը նստի թագաւորին ծունկերուն տակ:

— Դո՛ւն ալ չես կրնար բերել լուսինը հիւանդ աղջնակիս համար, կը հարցնէ թագաւորը տխուր ձայնով մը:

— Զեզի պատասխանելէ առաջ, պէտք է որ իշխանութիւն տեսնեմ, կը պատասխանէ ան եւ ցատկոտելով կը մտնէ իշխանութիւն սենեակը:

— Լուսինը բերի՞ր, կը հարցնէ հիւանդ աղջիկը խենդին:

— Ո՛չ տակաւին, նախ ըսէ՛ տեսնեմ թէ լուսինը շատ մե՞ծ է:

— Ո՛չ, շատ մեծ չէ, երբ թես վեր բարձրացնեմ, լուսինն դիմաց, կը տեսնեմ թէ ան իմ մատիս ծայրէն անելի փոքր է, կը պատասխանէ աղջնակը:

— Լուսինը հեռո՞ւ է, կը շարունակէ խենդը:

— Ո՛չ, ան սա դիմացի ծառին ճիւղերուն մէջն է, պատուհանիս առջեւ:

— Լա՛ւ, ուրեմն այս գիշեր ծառին վրայ պիտի բարձրանամ եւ լուսինը պիտի բռնեմ բերեմ քեզի, եթէ ըսես թէ լուսինը ինչնո՞վ շինուած է, կը հարցնէ խենդը:

— Ո՛հ, չէ՞ք գիտեր, ան շինուած է ոսկիէ:

Այն ատեն խենդը վազելով կ'երթայ թագաւորին ոսկերիչին մօտ: Իշխանութիւն մատին ծայրին չափ լուսին մը եւ շղթայ մըն ալ շինել տալով, վազելով կուգայ եւ նոյն իրիկունը կը կախէ իշխանութիւն վիզը:

Պատիկ աղջիկը կը բուժուի եւ կը սկսի ուրախանալ: Այդ պահուն ամէն մարդ ուրախ կ'ըլլայ, բացի թագաւորէն, որ մտահոգ դարձեալ կանչել կուտայ խենդը եւ կ'ըսէ.

— Կը վախճամ, շա՛տ կը վախճամ, որովհետեւ հիմա լուսինը պիտի ծագի եւ աղջիկս զայն տեսնելով, ինքզինքը խաբած պիտի զգայ եւ դարձեալ պիտի հիւանդանայ:

— Տէ՛ր Արքայ, լուսինը չենք կրնար պահել: Երթամ իշխանութիւն տեսնեմ, կ'ըսէ խենդը եւ մտնելով աղջնակին սենեակը, կը հարցնէ.

— Իշխանութի՛ս, կրնա՞ս ինձի ըսել թէ լուսինը ինչպէ՞ս կրնայ գտնուիլ թէ քու կուրծքիդ վրայ եւ թէ երկնքին մէջ:

— Շատ պարզ է, կը պատասխանէ իշխանութիւն, երբ իմ մէկ ակոսս հանենք, տեղը նոր մը կը բուսնի, եւ երբ ծաղիկ մը կտրենք իր թուփին վրայէն, անոր տեղ ուրիշ մը կը բացուի...

Այսպիսով, խենդը, որուն «խենդ» կ'ըսեն յիմար ըլլալուն համար, կը յաջողի բժշկել իշխանութիւն, ինչ որ խելացիները չէին կրցած ընել:

Գամէր Խաչիկօղլու

Պէզնեան Մայր Վարժարան
3 բ. դասարան

Զգայարաններ

Մենք ունինք 5 զգայարանք: Որո՞նք են անոնք...

Լեղի ջուրը

Արեգ եւ Սայաթ կը վերադառնային գիւղէն: Անոնց առջեւն ուժասպառ ծեր կին մը դրոյով ջուր կը տանէր: Ան լաճախ կը կանգնէր եւ կը հանգստանար:

— Սպասէ՛, ըսաւ Արեգ, պէտք է օգնել: Ան իր գորոցը ընդհատեց եւ վազեց դէպի ծեր կինը:

— Կարիք չկայ, երթա՛նք, կանչեց Սայաթ: Սակայն Արեգ արդէն վերցուցեր էր դուռը:

Քանի մը օր ետք Սայաթ միանալը կը վերադառնար գիւղէն: Ան սաստիկ ծարաւացած էր. մտաւ տնակ մը եւ տեսաւ նոյն ծեր կինը: Սայաթ յիշեց որ չէր ուզած օգնել անոր:

— Խմէ՛, թոռնիկս, խմէ՛, ըսաւ պատուը սիրալիր եւ բաժակ մը ջուր տուաւ:

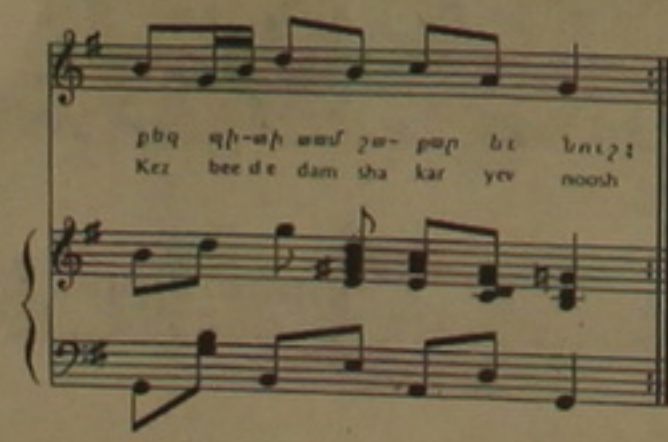
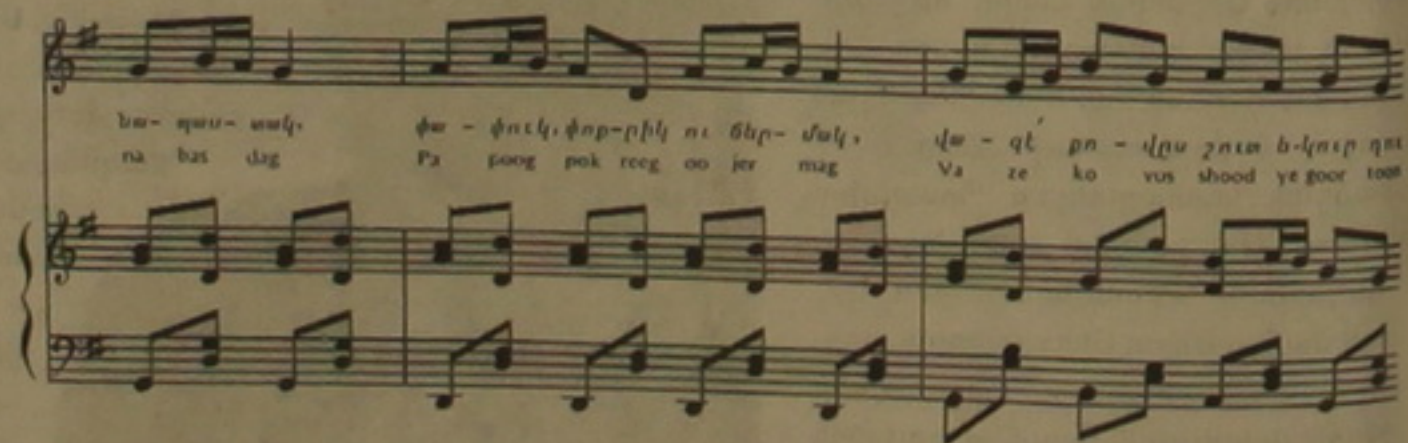
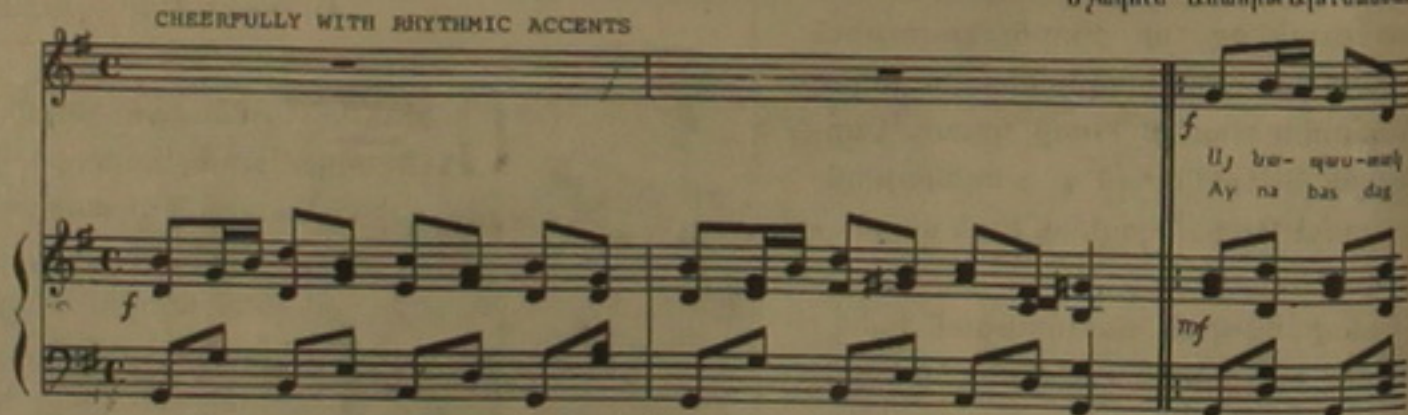
Սայաթ կարմրեցաւ, ջուրը շուտ մը խմեց, շնորհակալ լութիւն յայտնեց ու գնաց: Ամօթէն անոր այնպէս թունցաւ, թէ խմած ջուրը լեղի էր:

ՆԱՊԱՍՏԱԿ

NA-BAS-DAG

Մշակում՝ Անահիտ Ալիբեկով

Նապաստակ

Աղուոր, սիրուն նապաստակ կը սիրեմ քեզ շատ ու շատ, Բա է որ դուն չըլլաս լալկան իմ անուշիկ նապաստակ:

Օրթագիւղի Թարգամանչաց Վարժարանը

Համակարգիչի գործածութիւնը մտած է շատ մը ասպարէզներու մէջ: Ուսուցումի մէջ ալ կը գործածուի համակարգիչը, որ աշակերտներուն հաճելի խաղի մը կը վերածուի: Թարգամանչաց Վարժարանի աշակերտները, դասի միջոցին, համակարգիչի վրայ կը գրեն Հայերէն բառեր, կը ճանչնան գանձեր եւ նախադասութիւններ կը կազմեն: Համակարգիչով ուսուցումի մասին տեղեկութիւն փափաքողներ, մանրամասնութեան համար կրնան դիմել Ակօս-ի խղճաբարձրութեան:

Etkinlikleri, imza günleri, yerli, yabancı konuk yazarları ve yeni yayınları ile 17. TÜYAP Kitap Fuarı da geldi geçti...

Kitapların dünyasında gezinti

Aras Yayınevi Zaven Biberyan'ın "Babam Aşkale'ye Gitmedi ve Yervant Gobelyan'ın "Memleketini Özleyen Yengeç" kitaplarını yayımladı. Biz de, Madenataran için kitap stokladık... 'Osmanlı Devleti'nde Azınlıklar', 'Erzurum Efsaneleri', 'Yurttaşlar Cemaati' bunlardan birkaçı...

17. İstanbul Tüyap Kitap Fuarı bu haftanın kültür gündemini elinde tuttu. Pannelleri ve yayınevlerinin yeni yayınlarıyla ilginin odağıydı. Biz de fuarı gezdik, gözümüze çarpanları sizlerle paylaşıyoruz.

Neler aldık neler

Fuara gidip de eli boş çıkmak olmaz. Biz de fırsat bu fırsat deyip Madenataran için bolca kitap stokladık. Önümüzdeki haftalarda sırası geldikçe bu eserleri ayrıntılı olarak tanıtacağız. Şimdilik listeyi sunmakla yetiniyoruz. İşte bizim seçtiklerimiz:

• Turan Yayıncılık'ta 1997 tarihli Dr. Ali Güler'in "Osmanlı Devleti'nde Azınlıklar" adlı kitabı yer alıyor. Osmanlı ve Batılı kaynakların karşılaştırdığı kitapta, Ermeni, Rum ve Yahudi cemaatlerine ilişkin nüfus tablolarına yer verilmiş.

• Mehmed Selahaddin Bey'in "İttihat ve Terakki'nin Kuruluşu ve Osmanlı Devleti'nin Yıkılışı Hakkında Bildiklerimiz" kitabı İnkılab Yayınları'ndan çıkmış. Bâb-ı Ali'de yıl-larca görev yapan yazarın, o döneme ilişkin izlenimleri sadeleştirilerek okura sunulmuş.

• Avesta Yayınları'nda Rohat Alakom imzalı "Hoybün Örgütü ve Agra Ayaklanması" başlıklı kitap dikkat çekiyor. 70 yıl önce kurulan örgütün tanıtıldığı kitapta Kürt-Ermeni ilişkilerine de yer verilmiş.

• Mevlânâ'de Rifat'ın "31 Mart Bir İhtilâlin Hikâyesi" başlıklı kitabı Pinar Yayınları'ndan çıkmış. Olaylara bizzat tanık olan kitabın yazarı o dönemde 10 yıl sürgün cezasına çarptırılmış.

• Dikkatimizi çeken diğer tarihsel kitaplar da Ruza Nur'un İşaret Yayınları'ndan çıkan "Topal Osman Olayı" ve "Cemiyet-i Hafîye Gizli Örgüt" adlı eserleri. İttihat ve Terakki'den ilk istifa eden mebus olan Dr. Ruza Nur, 1918-1923 arasında dönemi alegorik bir

tiyatro anlatımıyla sunuyor okura.

• Erzurum Kitaplığı'ndan Bilge Seyidoğlu imzasıyla çıkan "Erzurum Efsaneleri" adlı eserde, pekçok kültürü barındıran Doğu'nun bu önemli merkezinde anlatılmamış efsaneler toplanmış. Aynı yayınevi'nden Muammer Çelik imzalı "Hüseyin Ayni Ulaş" başlıklı kitapta da I. Büyük Millet Meclisi'nin Erzurum Mebusu'nun kimliğinde çalkantılı bir dönemin ayrıntıları aktarılıyor. Yayınevi'nin Muammer Çelik imzalı "Erzurum Kitabı"nda da tarihi kent her yönüyle tanıtılıyor.

• Levent Öztürk'ün İz Yayıncılık'tan çıkan kitabı "İslâm Toplumunda Hıristiyanlar" başlığını taşıyor. Kitapta ağırlıklı olarak Abbasi dönemindeki durum ele alınmış.

• Cemal Kutay'ın "Otuzbir Mart 85. Yaşında" kitabı Kazancı Matbaacılık tarafından basılmış. Yazar kendi tabiriyle bir "geri dönüşün mirasını" ayrıntılarıyla inceliyor eserinde.

• Kesit Yayıncılık'tan çıkan Dominique Schnapper imzalı

"Yurttaşlar Cemaati" adlı kitapta, Fransa'nın önde gelen toplumbilimcisi modern ulus fikri-

ni sorguluyor ve bir "yurttaşlar cemaati" biçiminde yeniden tanımlıyor.

• Göçebe Yayınları'nın yayınladığı "Kurtuluş Savaşında Bolşeviklerle Sekiz Ay" başlık-

Fuarın ilk günü düzenlenen panele Mıgırdiç Margosyan da katıldı

Ötekiler 'Ötekileştirmeyi' tartıştı

TÜYAP Kitap Fuarı'nda kitapların yanı sıra panellerde de ilgi yoğunluğu vardı. Fuarın ilk gününde düzenlenen "Ötekileştirmek" başlıklı panele de katılım yüksek oldu. Ragıp Zarakolu'nun yönettiği bu panele konuşmacı olarak Mıgırdiç Margosyan'ın yanı sıra İlğaz Zorlu, Ahmet Yorulmaz ve Yelda da katıldı. Saat 16.00'da başlayan panelin ilk konuşmacısı Margosyan'dı. Margosyan, "Ötekileştirme" konusunda baş gösteren sorunların, insanların öteki olarak nitelendirdikleri kişilikleri yakından tanımamalarından, hatta onların varlıklarını kabullenmemelerinden ileri geldiğini belirtti. Yazarın konuya ilişkin verdiği çarpıcı örnekler arasında bir Ermeni vatandaşının mülkünü, vakıflar ka-

nunları gereği Karagözyan Yetimhanesi'ne bağışlamasının olanaksız fakat Darülaceze'ye bağışlamasının son derece kolay olduğunu hatırlattı. İkinci konuşmacı İlğaz Zor-

lu da nüfus cüzdanlarında bulunan "Din" hanelerinin halk arasında ayırım yapılmasına neden olduğunu belirterek bu sistemin Türkiye'nin örnek aldığı Avrupa ülkelerinde uygulanmadığını sözlerine ekledi.

Ahmet Yorulmaz ise "Ötekileştirme" kavramını başka bir açıdan ele alarak Kıbrıs Türkleri'nin nasıl toplumdan ötekileştirildiğini, kendi benliklerini çok az konuda koruyabildiklerini söyledi. Panele katılan son konuşmacı Yelda ise konuşmasında saf Türk ırkı mensuplarının sayısının çok az olduğuna değinerek "Kendini çoğunluk sanan azınlıklar hükümeti" tabirini kullandı.

Panel sonunda dinleyicilerden Süryani bir öğretmen okulda okutulan tarih kitaplarında geçen "Kurtuluş savaşı sırasında Süryanilerin ülkeden çıkarılmasıyla ülkemiz tamamen temizlenmiştir" gibi cümleleri öğrencilerine okutmaktan utanç duyduğunu belirtti.

Ragıp Zarakolu'nun yönettiği "Ötekileştirme" başlıklı panele konuşmacı olarak Mıgırdiç Margosyan, İlğaz Zorlu, Ahmet Yorulmaz ve Yelda katıldı.

Aras'tan iki yeni kitap daha

Bu yıl ilk kez 17. İstanbul Kitap Fuarı'na katılan Aras Yayınevi, fuara halihazırda yayınlarına ek olarak iki yeni kitapla "Merhaba" dedi. Zaven Biberyan'ın "Babam Aşkale'ye Gitmedi" romanı ile Yervant Gobelyan'ın "Memleketini Özleyen Yengeç" başlıklı öykü kitabı standdaki yerlerini aldı.

Gobelyan'dan sıcak öyküler

Aras Yayıncılık'ın fuara yetiştirdiği önemli bir yapıt çağdaş Ermeni edebiyatının usta kalemi Yervant Gobelyan'ın "Memleketini Özleyen Yengeç" adlı öykü kitabı. Oğlu Hagop Gobelyan'ın çevirisiyle Türkçe'ye kazandırılan 18 öyküsünde Gobelyan, kendine özgü üslubuyla günlük yaşamın gözden kaçan ayrıntılarını sunuyor okurlara.

Gobelyan'ın kahramanları küçük Yervant'tan, bir dönemin tüccarı, savaş sonu dönemin meteliksizi Stavro'ya, "Tokgöz Bakkal" Kir Bodos'tan, Matmazel Annik ve Matmazel Mannik'e kadar değişiklik gösteriyor. Bizzat tanıdığı insanları, bir dönemin Samatya, Hisar ve Ada'sını anlatıyor duyarlı kalemiyle yazar. Saradan insanların yaşamından kesitler sunan öykülerde İkinci Dünya Savaşı yıllarının zorlu dönemi, yokluğa karşı verilen onurlu mücadele,

içte kalanlar birbir satırlara dökülüyor. En büyük acıları aktarırken kara mizahın gücüne başvuruyor yazar. Güldürürken düşündürüyor. Toplumun yozlaşmış değerlerine uzatıyor kalemini yalın bir dille.

Doğum yeri İzmit Bardizag'a (Bahçecik) duyduğu hasret, kitaba da adını veren "Memleketini Özleyen Yengeç" in vurucu noktasını oluşturuyor. Dayısının ağzından anlatılan öyküde, memleketten hatıra olsun diye alınan yengecin yerini nasıl yadrigadığını, dayının verdiği yemeklere nasıl dokunmadığını ortaya koyuyor yazar. "Acıyı dağlara vermişler, dağlar taşıyamamış. İnsana vermişler, katlanmış... Acıya da, kedere de... Hayvan, toprağın, doğum yerinin özlemine dayanamamıştı. Zavallı ne yapabiliirdi... İnsan değildi ki..." diyor yazar kahramanı aracılığıyla.

Giden mi pişman, gümeyen mi?

Zaven Biberyan'ın "Babam Aşkale'ye Gitmedi" adlı 416 sayfalık romanı Aras'tan çıkan en hacimli kitap olma

özelliğini taşıyor. Yazarın 1970'te "Jamanak" gazetesinde tefrika edilen "Mırcünneru Verçaluyı" (Karıncaların Günbatımı) adlı eserinin 1984'te, yazarın ölümünden kısa bir süre önce kitaplaştırılması hali esas alınarak Türkçe'ye çevrilmiş. Sirvart Malhasyan'ın çevirisiyle Türkçe'ye kazandırılan kitap, bir tarih romanı olma özelliği taşıyor. Esere, okura kolaylık sağlamak amacıyla ayrıntılı bir "Açıklamalar" ve "Dizin" bölümü eklenmiş. Bu haliyle eser, edebi değerinin yanı sıra azınlıkların yaşamını kökten etkileyen Varlık Vergisi uygulamasının atmosferini son derece etkileyici bir biçimde okura hissettiriyor.

Sosyalist eğilimli, toplumsal ve gerçekçi yazar Biberyan, "Babam Aşkale'ye Gitmedi" adlı eserinde İkinci Dünya Savaşı yıllarında Nafia askerliği yapan genç Baret'in kişiliğinde bir dönem çekilen acılara ışık tutuyor.

En çetin şartlarda geçen üç buçuk yılın sonunda eve dönen Baret, bıraktığı dünyanın yerle bir olduğunu görür.

Gayrimüslimlere uygulanan Varlık Vergisi'nin yüklü ve haksız faturasından

payına düşeni alan Baret'in babası Di-ran, Aşkale'ye gitmemek için varını yığını elden çıkarmıştır. Annesi Arus ve ablası Hilda bu yaşlı ve hasta adamı hor görmekte ve bencil olarak nitelendirmektedirler. Kavgasız günün yaşanmadığı, bereket ve mutluluğun kalmadığı bu ev artık yuvası olmaktan çok uzaktır Baret için.

Bu zorlu günlerin kargaşasında yeni dönem zenginleri de türemiştir. Bunlardan biri de dayısı Suren'in ailesidir. Suren, yıllarca içine attığı tüm çekememezliğiyle karşılındadır. Her şey tersine dönmüştür. Baret dünyayı tanyama-maktadır artık. Her günü parasızlığın ezilmişliğiyle yaşamakta, herkes gibi babasını küçük görmenin, ona kızmanın vicdan azabıyla hesaplamaktadır. Babanın ölümü ise daha da dramatik değişimlere neden olacaktır.

Bir ailenin çöküşü ve Baret'in geçirdiği evrim ekseninde gelişen roman, azınlıkların zorlu bir dönemini Ermeni ve Rum kahramanların ağzından son derece inandırıcı bir biçimde veriyor. Kendisi de Akhisar'da Nafia askerliği yapmış olan Biberyan, insan zaafalarını ve siyasi kararların derinden sarstığı küçük insanların yaşamını olanca çarpıcılığıyla sunuyor. Zaven Biberyan'ın başyapıtı sayılan bu roman yazılışından 28 yıl sonra Türkçe'de okurlarla buluşuyor. Kaçırılmamalı.

Gezici Festival Diyarbakır'da yasaklandı

4. Avrupa Filmleri Festivali'ni "Gezici Festival" in Diyarbakır bölümü, daha önce izin verilmiş olmasına rağmen, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği tarafından, OHAL Yasası'nın 11. maddesi uyarınca yasaklandı. Gezici Festival'e daha önce, Ankara, Bursa ve İzmir'de izleyiciler yoğun bir ilgi göstermişti. Festival'in Diyarbakır'daki organizasyonunu üstlenen, Kadın Araştırma Merkezi Başkanı Nebahat Akkoç yasaklamaya rağmen "Türkiye'nin her yanında yürüyen kültürel faaliyetleri Diyarbakır'a getirebilmek için Avrupa Komisyonu ile işbirliği yapmaya devam edeceklerini" ifade etti. Festival, 13-15 Kasım tarihleri arasında Mersin'de son bulacak.

Türkiye'de Dünya'da SANAT

Erol Taş'ı ve Nevzat Okçugil'i yitirdik

Türk sinemasında kötü adam tiplemesinin değişmez karakter oyuncusu Erol Taş, 8 Kasım Pazar sabahı kalp yetmezliği sonucu yaşamını yitirdi. 72 yaşındaki sanatçı ömrünü 50 yılını verdiği sinemada 830 filmde rol aldı. Ulusal ve uluslararası festivallerde pekçok ödül alan Taş'ın Cankurtaran'da kendi adına açtığı kahvehane emektar sanatçıların buluşma yeri idi. Sanatçı, geçen yıl sinema yaşamını sona erdiren bir jübile yapmıştı. ATV'nin sevilen dizilerinden "Tatlı Kapıklar"ın "Evin Ana"sı Nevzat Okçugil de, kalp kapakçıklarındaki rahatsızlık nedeniyle tedavi gördüğü Amerikan Hastanesi'nde 8 Kasım Pazar günü yaşamını yitirdi. 71 yaşındaki tiyatro sanatçısı son olarak "Evin Ana" tiplmesiyle gündeme gelmişti. Okçugil'in ölümü sanat dünyasında büyük üzüntü yaratı.

Affe Jale sahneler dönüyor

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Modern Dans Topluluğu'nun sergileyeceği "Affe ile" Aralık ayında perdesini açmaya hazırlanıyor. Türkiye'de sahneye çıkan ilk Müslüman kadın tiyatro oyuncusu Affe Jale'nin hayatını anlatan eser, 8 Aralık'ta İstanbul'da Atatürk Kültür Merkezi'nde dünya prömiyeri ve 9 Aralık'taki biletli gösterimin ardından, Ankara'da sahnelenmeye devam edecek. Koreografisi Beyhan Murphy tarafından yapılan prodüksiyonun müziği Turgay Ender'e ait. Affe Jale'ye ise konuk sanatçı Meriç Sümen canlandırıyor.

Juliette Binoche, George Sand olacak

Oscar ödüllü Fransız sinema oyuncusu Juliette Binoche, Diane Kurys'un yönettiği "Enfants du Siecle" (Yüzyılın Çocukları) filmi de yazar George Sand'ı canlandırıyor. Geçen yüzyılda, "Ne erkek ne kadının, çocuğum ben" diyen George Sand'ın bu alıntısının kendisine de uydugunu belirten Binoche, farklı, yer yer tuhaf kadın karakterleri canlandırmaktaki başarısıyla tanınıyor. Seyirciler şimdiden heyecanlı bu ilginç filmi tamamlanmasını beklemeye başladı bile.

Kate Millet, Alman Kültür Merkezi'nde

Kate Millet, 16 Kasım Pazartesi günü saat 17.30'da, Pazartesi öğirsinin düzenlediği bir söyleşiye katılıyor. TÜYAP'ta yazarla buluşma olanağı bulan mayanlar için kaçınılmaması gereken bir fırsat.

Önay Yılmaz, 51 yıl önce Tokatlıyan oteli önünde Atatürk'e düzenlenmek istenen suikaste bir grup Ermeni'nin teşebbüs ettiğini iddia ediyor

Bugüne dek gizlenen suikast

Milliyet / 10 KASIM '98

Gazeteci Önay Yılmaz, Mustafa Kemal'e yönelik başarısızlıkla sonuçlanmış ve bugüne kadar kamuoyunda duyulmamış bir suikastı gün ışığına çıkarmak için bir yazı

yazdı. Çelik Gülersoy'un "Beyoğlu'nun yitip gitmiş üç oteli" incelemesini yaptığı sırada, 1920'lerde ABD'nin Türkiye Büyükelçisi olan Joseph C. Grew'in anılarında bu suikast haberine ulaştığını belirten Yılmaz, halkın huzurunu bozulmaması için Atatürk'ün, bu

olayı kamuoyundan sakladığına değindi. Suikast hazırlığının 1927 senesinde Atatürk'ün İstanbul'a gelişi sırasında yaşıldığını ifade eden Yılmaz, Beyoğlu'ndaki Tokatlıyan Otel'i önünde Mercan Altunyan yönetimindeki bir Ermeni çetesinin gerçekleştirilmek istediği

suikastın, İstanbul polisi tarafından son anda farkedildiğini kaydetti. Yılmaz'ın haberine göre Atatürk'ü Tokatlıyan Otel'i'ni ziyaret ederken tepeden bomba atarak öldürmeyi planlayan üç Ermeni, İstanbul polisinin araştırması neticesinde suikastten önce öldürüldü, di-

ğer suikast hazırlığı içerisinde olanlar ise tutuklandı. Büyükelçinin anılarından hareketle araştırmamı sürdüren Gülersoy, elde ettiği bilgilerle olaya şöyle bir yorum getirdi: "Sovyetlerle genelde ilişkiler iyidir ama, para ve silah yardımı ile destekledikleri İstiklal Sava-

şının sonunda, Türkiye'nin sosyalizme geçmemiş olması, affedememiş de olabilirler. Nitekim daha savaş olanca ateşi ile sürerken, 1922'de Moskova'daki Askeri Ateşliğimiz gece basılıp aranması olayı da var. Rusya pekala 1927'de bu suikastı el altından destek-

lemiş de olabilir, diye düşünebiliriz. İkincisi Atatürk'ün, olayı kapattığı anlaşılıyor. Bunun da bence iki sebebi olsa gerektir. Önce, komşu ülke ile bir krizi, dünya ve bölge politikası açısından, istememiştir. İkincisi, ülke içinde yeni bir huzursuzluğu önlemek istemiştir."

Nevzat Çakır, usta fotoğrafçının ve sanatının defalarca kaleme alınabileceğini gösteriyor

Gene mi Ara Güler diyenlere...

Gezi / EKİM '98

Fotoğraf denince akla ilk gelen isim olan Ara Güler, eskimeyen dili, çağdaş lirizmi

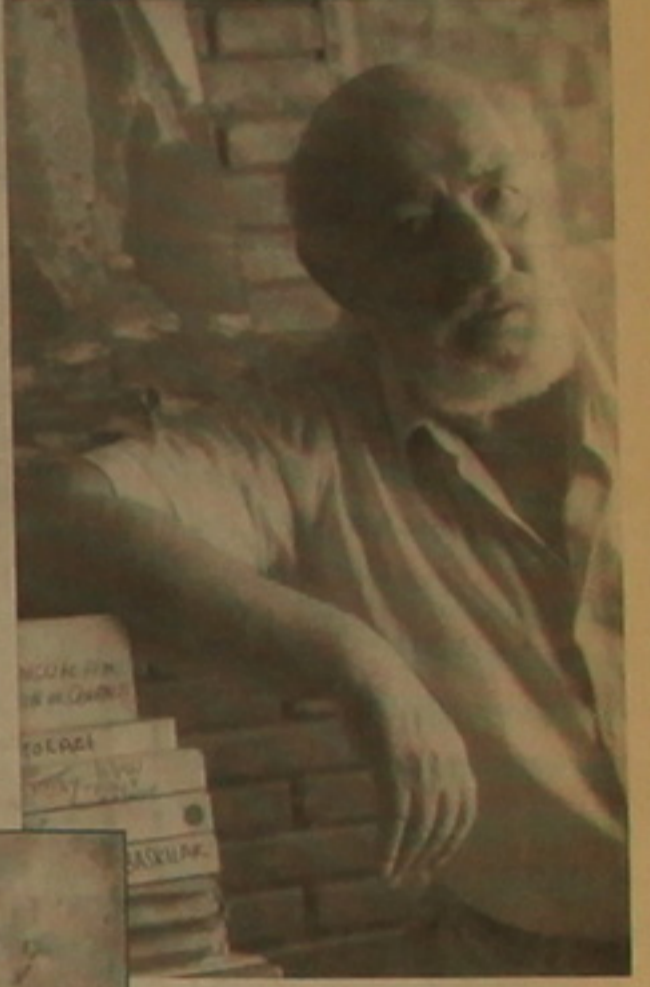
ve usta hikayeciliği ile Türk fotoğrafının gerçek bir incisi' olarak, derginin ustaya saygı bölümünde Nevzat Çakır'ın kaleminden aktarılıyor. Fotoğraf sanatına ilişkin bir yazı dizisi

yazıldığında, dizinin ilk isminin Ara Güler'den başkasının olamayacağını kaydeden Çakır, 'Gene mi Ara Güler!' diyenlere böylelikle bir de cevap veriyor. "Türk fotoğraf sanatı, her nerede olursa olsun incelenmeye başlandığında hemen Ara Güler adı öne çıkar. Ülke fotoğraf sanatına yaptığı katkıları, bu konuda gösterdiği özverileri, bitmez tükenmez enerjisi, yalnız ülke sınırları içinde değil evrensel boyutta 1960'lı yıllardan beri kazandığı başarılar ve en önemlisi ürettiği özgün, kalite, kaygı taşıyan fotoğrafları ona Türk fotoğraf sanatının ilki olma onurunu vermiştir. Ondan daha başarılı olmadan onun yerini kimse alamaz. Zaman zaman Ara Güler'in ağzından duyduğumuz 'Fotoğraf sanatı değildir' sözleri bile onu yerinden edemez. Çünkü o, oraya sözleri ve davranışlarıyla değil, fotoğraflarıyla gelmiştir" diyen Çakır, Güler'in biyografisi ve fotoğrafa olan ilgisiyle başladığı yazısında, ustanın özgün yapıtlar gerçekleştirebilme gücünü nereden aldığını anlatmaya çalışıyor. 1950'de

gazeteciliğe başlayan Güler'in, 1956 yılında yabancı basına açıldığını ifade eden Çakır, ustanın, 1961'de dünyanın yedi fotoğrafçısından biri olarak tanındığını dile getiriyor. Nemrut Dağı'nın zirvesinin fotoğrafını ilk kez onun çektiğini söyleyen Çakır, Güler Usta'nın fotoğraflarına ilişkin şöyle konuşuyor: "Ara Güler fotoğrafla-

rının özgün özelliklerinin yanında özensizlik gelir. Onun fotoğraflarında insanların hiçbirisi yalnız değildir. Önce meslekleri vardır her birinin: Çocuğu oynayacak silahlıdır, diğeri kucagında eve taşıdığı ekmeğiyle veya oynadığı oyunun başında öylece kalakalmıştır. Hikayesiz fotoğrafı yoktur. İstanbul'un kaos, karası, ağır

yaşamı yansır çoğu görüntülerine. Ayağı yere basan fotoğraflardır bunlar İşte bu yüzden Ara Güler'in bir fotoğrafını gördüğünüzde onu bir daha unutmazsınız. Bu fotoğrafları sık sık görürseniz de sıkılmazsınız."

satır aralarından satır aralarından

İnanç turizmine start

Tempo, 5-11 Kasım '98

İsa'nın doğumunun 2000. yıldönümü çerçevesinde düzenlenecek olan inanç turizminin tanıtımı için 17 ülkeden toplam 39 gazeteci ülkemizi ziyaret etti. Turizm Bakanlığı'nın düzenlediği inanç turizmine katılan gazeteciler, ilk olarak Gaziantep'e uğrayıp ardından da İstanbul'da, Şiitanahmet Camii, Ayasofya, Phokas Ortodoks Kilisesi'ni, Süleymaniye ve Büyük Mescidiye Camilerini, Ezz Ahayım Sinagogu ile Galata Mevlevihanesi'ni gezdiler. Ezan ve çan seslerinin birbirine karıştığı Antakya'ya da uğrayan gazeteciler, Türkiye'nin, inanç turizmi sayesinde fanatik, barbar, asık suratlı gibi imajlarını, yabancıların kafalarından silbileceğini belirtti.

Yahudi Cemaati

Akif, 10 Kasım 1998

Gazete, İngiltere'de yayımlanan The Independent gazetesindeki habere dayanarak sayılan 25 bini bulan Türkiye'deki Yahudi cemaatinin, ülke yönetimi ve ekonomisinde büyük role sahip olduğu iddiasına yer verdi. Türkiye'deki yabancı lobisinin güclendiğini belirten haberde, altın dönemini yaşayan Yahudilerin sayılarının fazla olduğu yorumunda bulunuldu. Gazetede, The Independent'in haber yorumuna ilişkin şu satırlar yer aldı: "Yahudiler, Ermeniler ve Rumların aksine, bir toprak iddiasında bulunmadıkları için Türkiye hükümetlerince korunuyorlar. Türkiye'deki Yahudiler hem ülke ekonomisinde hem de, siyasetinde oldukça etkili bir rol oynuyorlar. Son seçimlerde Meclis'e bir milletvekili sokmayı başarmışlar."

Ermeni gazeteleri Türk basınında

Evensel, 11 Kasım '98

Serpil Ilgün, "Cemaatten bütün ülkeye Ermeni gazeteleri" başlıklı haberinde Ermenice yayın yapan Marmara ve Jamanak ile, Türkçe-Ermenice yayımlanan Agos gazetelerine ilişkin yorumlarda bulundu. "Gazetimiz Genel Yayın Yönetmeni Hranti Dink, Marmara gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Robert Haddadecyan ve Jamanak gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Ara Koçyan'ın görüşlerine yer verilen haberde, cemaatin ilk Türkçe gazetesi Agos'un ilgilile karşılandığı, Marmara gazetesinin ise, Türkçe yayına geçmeyi tartıştığı belirtildi."

HAFTANIN MAKALESİ

Yeni Yüzyıl / 10 KASIM '98

Toplumunu bırakın, kendinize bakın...

Cumartesi gecesi Ali Kırca, "Müstehcenlik ve RTÜK" konulu Siyaset Meydanı'nda, söz verdiği katılımcılara ısrarla ve öncelikle "Sizce müstehcen olan nedir?", Televizyonunuzda neyi görmek sizi rahatsız eder" diye sorduğu halde; konuşmacıların çoğu kendilerini bir yana bırakıp toplumdaki sözetmeye koyuldular. "Toplumun neyi kabul edemeyeceği, neye hazır olmadığı, nelerden rahatsız olacağı üzerine gözlem ve görüşlerini aktardılar.

Kırca üsteledi: "Bırakın toplumu; siz?"

Ama cevabı yine alamadı.

İnsanlar, kendi fikirlerini söylemek yerine, "tarafsız gözlemci" pozisyonuna girip topluma atfettikleri düşünceleri söylemeyi tercih ettiler.

Aslında bunu sadece o gece değil, her konuda ve hep yapıyorlar.

"Bekaret hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Toplum böyle bir şeyi kabul etmez"

Peki sen kabul ediyor musun? Cevap yok!

TV'deki filanca programı nasıl buluyorsun?

"Toplum olarak eğitim düzeyimiz geri olduğu için böyle programlar reyting yapıyor."

Toplumunu bırak, sen beğeniyor musun, beğenmiyor musun, onu söyle. Cevap yok!

"Peki sen?" diye başlayan bu soruların cevapsız kalması karşısında, insanın aklına gelen ilk açıklama, malum, bizim gibi toplumlarda insanların "ben" demeye alışık olmayışı, birey olarak davranmama, kendine ve fikirlerine güvensizlik gibi şeyler oluyor.

Ama bakıyorsunuz, "ben şöyle düşünüyorum" diye başlayan az cümle de kurulmuyor tartışmalarda.

Peki insanlar, ne zaman "toplum", ne zaman kendi adına konuşmayı seviyor?

Bana kalırsa birey olma-olamama gibi sebeplerin ötesinde, basit bir oportünizm yatıyor bu kaçamak cevapların ardında. Çoğu insan, kendini tutuculuğunu gizlemek istediği zaman toplumun arkasına gizlenerek konuşmaya başlıyor. Oysa, topluma atfederek söylediği o fikirler öz be öz kendi fikirleri. Ve kendisi o fikirleriyle, toplumun en tutucu kesiminin içinde yer alıyor.

Ama toplumu öne sürerek konuşmak varken, kendi adına konuşup da niye bu tutuculuğu deşifre etsin? Neden, bu geleneksel toplumun zavallı bir kurbanı gibi görünmek varken, cellatlığı kabul etsin?

Bir de bakıyorsunuz, aynı insanlar, "toplumdan" aparttıktan en sıradan fikirleri papağan gibi tekrar ederken üstüne basa basa "ben" demeye başlamışlar.

Evet, garip olan, kendi tutucu fikirlerini "toplum böyle düşünüyor" diye ortaya koymayı alışkanlık haline getiren birçok insanın, toplumda genel kabul gören bazı kişileri de, patenti kendisine ait, pek özgün görüşlermiş gibi ortaya koymaya bayılması.

"Ben böyle düşünüyorum" diye gururla ifade ettikleri fikirlere şöyle bir bakın, hemen hepsi sıradan bilinci yansıtan, toplumda çoktandır genel kabul görmüş fikirlerdir.

"Ben şahsen, çevrenin korunması konusunda çok hassasım"

"Bana göre evlilik karşılıklı saygı ve sevgiye dayanmalıdır"

"Bence Türkiye'nin en önemli sorunu eğitimsizliktir..."

Bu fikrin nesi "sence"?

Bunun nesi "sana göre"?

Çevreye saygılı olmayan, Türkiye'nin baş sorununu eğitim olduğunu ve evliliğin sevgiye ve saygıya dayanması gerektiğini söylemeyen mi kaldı?

Zavallı kişilerin önüne yaptıkları "ben vurgusuyla" "birey" olmayı başardıklarını, fikir üretimi yaptıklarını ve kendilerini toplumun bütününden ayrılarak hiyerarşide üst bir yerde konumlandıklarını sanıyorlar.

Sanıyorlar demeyelim.

Doğrusunu isterseniz, bu taktikle bir ömür boyu, "aydın, çağdaş ve toplumun duyarlılığına saygılı bir kişi" olarak yaşayıp gidiyor, "toplumun düşünün kesimi" içinde sayılmayı da beceriyorlar.

Gülşay Göktürk

Gazeteci yazar Murat Belge, milliyetçiliği körükleyen diasporaya ilişkin yazılar yazdı

Sözde sıfatı ve diaspora

DERLEME

Radikal gazetesindeki köşesinde, düşüncelerini okuyucularına ileten Murat Belge, üst üste yazdığı yazılarında 'aydın' kavramını irdelerken, diasporanın içeriğine de değindi. 1 Kasım '98 günü "Sözde sıfatı" başlıklı bir yazı yazan Belge, "Sözde kelimesi, bir klişenin ayrılmaz parçası olarak ilkin Ermeni kıyımı ile bağlantılı kullanılmaya başladı, diye hatırlıyorum. Daha yakın bir zamanda buna 'Kürt Parlamentosu' eklendi" dedi. Son olarak bu resmi söyleme ilave sözde sözünün bazı aydınların sıfatı olarak kullanıldığını

belirten Belge, aramızdaki bu sözde aydınlara karşı uyanık bulunmamız gerektiğini dile getirdi. Aydın bir insanın çok okuyan, bilgili, doğru bildiği şey uğruna kendi rahatını bozmaktan, iktidarla çatışmaktan çekinmeyen bir kişi olması gerektiğini ifade eden Belge, Sokrates'i, Galileo'yu, Zola'yı, Thomas More'u, Nazım Hikmet'i ve Peyami Safa'yı bu tanımlamaya örnek olarak gösterdi. Bugün önümüze sunulan 'sözde-aydın' nosyonunda, olması gereken bu özelliklerin bulunmadığını söyleyen Belge, "Diyelim, lafı Ermeni kıyımına getirdik. Bundan 'Ermeni Kıyımı' diye bahsediyorsa 'sözde aydındır'; 'sözde-Erme-

ni Kıyımı' diyorsa, gözde aydın" diye konuştu. 3 Kasım '98 günü 'Diaspora' başlığıyla yazdığı yazısında ise Belge, diasporanın ideolojik etkilerine değindi. Son otuz yılda dünyada hatırı sayılır bir Türkiye diasporasının oluştuğuna dikkati çeken yazar, Türklerin büyük çoğunluğunun "kimlik bunalımıyla uğraştığından ihraç edilen ideolojiler arasında milliyetçiliğin ve islamcılığın çeşitli kollarının çok avantajlı bir konuma sahip olduğunu belirtti. Kural olarak aşırılık demek olan diasporanın, çoğu zaman milliyetçilik olarak biçimlendiğini dile getiren Belge, Fransa ve Amerika'daki politize Ermenilerin

genellikle Ermenistan'dakinden daha katı milliyetçi olduğunu, Kanada'da yaşayan Sırp-ların ve Hırvatların, Bosna krizinde Yugoslavya'daki cinsdaşlarının bileği taşı olduğunu ifade etti. Belge, son olarak diasporanın milliyetçiliğe sürüklenmesini şu sözlerle açıkladı: "Diaspora halinde kendi yurdunun dışında yaşayan insan ülkesinin karmaşık gerçekliğinden kopar, ülkesiyle, yalnız ideolojisi dolayısıyla bağ kurar. Bu 'manomanya' derecesinde bir tekyanlık getirir. Aynı zamanda, yaşadığı yerde kendini yabancı, sığınmış gibi hissetmektedir ve bu tepkisini de olduğu gibi o ideolojik saplantısına boca eder."

İki hafta yayımlanan Ermenilere ilişkin yazı dizisi ne ölçüde gerçek? 'Ermeni Gerçeği' objektif mi?

Ortadoğu / 15-28 EKİM '98

Bir süre önce 'Tarihin Süzgecinde Ermeni Gerçeği' adlı bir yazı dizisi kaleme alan Hüsamettin Köksal, peşin hükümlerin, çarpıtmaların ve mantıksız yargıların yer aldığı araştırmalarına 'Azınlık olmanın vahşete sebep olan ezikliği' manşetiyle başladı. "Müslüman Türk'ün ezeli belası Ermeni gerçeğini yüreklerimize, vicdanlarımıza, değerli bilgi ve görüşlerinize aktarabilme gayretiyle huzurlarımızda oldum" gibi bir usulla araştırmaya başlama sebebini açıklayan Köksal, Ermeni tarihinin, mitolojik uydurmalara dayalı, zengin düş gücüyle yazılan bir tarih olduğunu dile getirerek "Ermenilerin ne bir kuruluş tarihleri, ne katiyetle bilinen yurtları ve ne de menşelerini açıkça ortaya koyabilecek bir dayanakları yoktur" dedi.

Ermenilerin, dönemin siyasi durumuna göre, sık sık zaman içerisinde yer değişimine mecbur edildiğini ve hiçbir zaman egemenlik elde edebilme imkanı bulamadıklarını belirten Köksal, Ermenilerin kendini idare edemeyen bir millet olduğunu iddia etti.

Ermenilerin Osmanlı Tebası altında yaşadıkları sırada en yüksek mevkilere kadar gelebildiklerini, bir daha dünyanın sonu gelinceye kadar göremeyecekleri bu mevkilerde saadet devrinin en güzel ve en görkemli anlarını yaşadıklarını ifade eden Köksal'ın yazı dizisinde, 'Ermeniler safkan bir ırk değildirler' gibi varsayımlarına ek olarak, araştırmacının (İ), "Kültürleri kendilerine ait değildir", 'Mabetsiz her dini sahiplenmişlerdir' ve 'Mezhepleri, dinleri gibi çeşitlidir' 'Kendini idare edemeyen bir millet' benzeri karalamaları da yer aldı.

Vartan Usta'dan özür dileriz

Geçen hafta Refik Durbaş'ın 'Gölge İstanbul Sokaklarında' adlı kitabında yer alan 'Vartan Usta yok artık' isimli bölümünü yayınladığımız habere yanlış fotoğraf bastığımızdan dolayı tüm okuyucularımızdan ve Vartan Usta'nın yakınlarından özür dileriz. Hatamızı düzelterek Vartan Usta'nın doğru fotoğrafını yayımlıyoruz.

**K a r i n
Y e r e ç y a n
yönetiminde**

**Çocuklarla
Oyun-culuk
çalışmaları
başlıyor!**

Yer: A.O.Y.D. - Kadıköy
Tarih: 14 Kasım Cumartesi, 11.00
Bilgi için: (0216) 3379522

**Salı
geceleri
FASIL**

TEL: 241 31 51
248 51 83
Fax: 231 48 04

**MARAL MÜZİK VE DANS
TOPLULUĞU'NDAN DAVET**

Topluluğumuz 1998-1999 dönemi çalışmalarına başlıyor. İlgilenen ve çalışmalarımıza katılmak isteyenlerin 15 Kasım 1998 Pazar günü, saat 16.00'da Esayan Okulu'ndan Yetişenler Derneği Salonu'nda yapılacak açılışta bulunmaları rica olunur.

BÜST AÇILIŞI ve TEŞEKKÜR

Okulumuz bahçesindeki Atatürk Büstu Cumhuriyetimizin 75. Yılı kutlama programı dahilinde, İlköğretim Müfettişi Baruyr Ersaraç ve Yönetim Kurulu Üyesi, aynı zamanda Atatürk Büstümüzün mimarı Vasken Barın tarafından, tüm öğrenciler, veliler, öğretmenler ve yönetim kurulu üyeleri nezdinde kurdele kesilerek 29 Ekim Perşembe günü açılışı yapılmıştır. Maddi manevi yardımlarını bizden esirgemeyen Yönetim Kurulumuza teşekkür ederiz.
Özel Feriköy Ermeni İlköğretim Okulu

EKO TURİZM

15 Aralık 1998 tarihine kadar geçerli uçak bilet fiyatları...

CHICAGO	520.-\$	NİCE	299.-\$
NEW YORK	599.-\$	PARİS	299.-\$
WASHINGTON	599.-\$	LONDON	299.-\$
BOSTON	599.-\$	FRANKFURT	299.-\$
MONTREAL	599.-\$	DUSSELDORF	299.-\$
TORONTO	599.-\$	BERLİN	299.-\$
		BRUSSELS	299.-\$
MIAMI	649.-\$	AMSTERDAM	299.-\$
DALLAS	649.-\$	ZURICH	299.-\$
		GENEVA	299.-\$
LOS ANGELES	680.-\$	ROMA	299.-\$
SAN FRANCISCO	699.-\$	MILANO	299.-\$
		VIENNA	299.-\$
BUENOS AIRES	1099.-\$	SALZBURG	299.-\$

✓ Fiyatlar gidiş-dönüştür. ✓ Tüm havayolu biletleri temin edilir.
✓ Vize işlemleriniz takip edilir.
Tel: (0212) 238 86 84 - 238 48 58 - 235 19 58
Topçu Cad. No: 5 D: 1 Taksim - İSTANBUL

Biricik kızımız YERAZ

ikinci yaşına girdi.
Kendisine sağlıklı ve
uzun bir ömür diliyoruz.

Ağamı-Arman
Gökbağ

DUYURU ve DAVET

Esayan Okulu'ndan Yetişenler Derneği'nin 1998-1999 yılı faaliyetleri 15 Kasım 1998 Pazar günü, saat 16.00'da derneğimiz salonunda yapılacak açılışla başlayacaktır. Sayın üyelerimizden hazır bulunmaları rica olunur. Açılışta derneğimiz tiyatro grubunun tanıtımı yapılacak, Maral Müzik ve Dans Topluluğunun yeni dönem çalışmaları da başlayacaktır.
**Esayan Okulundan Yetişenler Derneği
Yönetim Kurulu**

**SURP BADARAK ve
HOKEHANKİST**

15 Kasım 1998 Pazar günü, Samatya Surp Kevork Kilisesi'nde Surp Badarak'ı Der Yeğişe Uçkunyan Apeğa sunacak ve vaaz edecektir. Törenlerde kilisemiz din görevlisi **Der Görün Kahana** hazır bulunacaktır. Surp Badarak'a **Sargavak Haçık Sarılı** ve **Uragir Tbirler de eşlik edecekler.** Surp Badarak'ı Sahakyan Korosu okuyacaktır. Surp Badarak'a müteakip Rab Hisus'ta uyuyan Deriklilerin ruhları için Hokehankist töreni yapılacaktır.

Cemaatimize duyurulur
Sabah ayini: 8.30 Surp Badarak: 10.30

Derikliler

HAŞVEPAK

Madağ günü değerlendirmesi 16 Kasım 1998 Pazartesi, saat 19.30'da Harutyun Amira Bezciyan salonumuzda yapılacaktır. Sayın Yönetim kurullarımıza ve cemaatimize duyurulur.

**Meryem Ana Patriklik Kilisesi
Madağ Tertip Heyeti Kumkayı**

(Samatya S. Kevork Kilisesi karşısı)
Tel: (0 212) 530 64 18
Fax: (0 212) 632 54 96
Gece: (0 212) 529 37 81
Cep: (0 532) 244 25 83

Gülbank
Valiz, Dığa ve Cenaze İşleri

AYİN-İ RUHANI

Nişan, Özçulcu, Maloyan, Yıldırım, Temiz, Börekçyan ve Şadayan ailelerinin saygıdeğer babaları, büyükbabaları, kayınpederleri ve akrabaları

BAY DİKRAN NİŞAN'ın
vefatının 40. gününe rastlayan 15 Kasım 1998 Pazar günü, saat 14.00'de Şişli Ermeni Mezarlığı'ndaki kabri başında Der Himayak Kahana Dunanyan başkanlığında dini ayin yapılacağı tüm dost, akrabalara duyurulur.
NİŞAN AİLESİ

**SUZAN
SİGORTA**

ARACILIK
HİZ. LTD. ŞTİ.
Yangın - Sağlık,
Hırsızlık
sigortaları
hizmetleri yapılır.
Hayk
YEREMYAN

Serefefendi Sok. Çıracık İş hanı
No: 50/2
Nuruosmaniye/Çağaloğlu
Tel/Fax: 0212 519 09 92
Tel: 0212 527 07 58

**BİLİM LABORATUVARI'NDA
CHECK-UP PROGRAMI**

**bilim
LABORATUVARI**

Ergenekon Cad.
69-71 Feza Apt.
Kat: 2 Pangaltı
Tel: 241 79 91
Fax: 230 71 04

Lipid profili, kalp-karaciğer enzimleri,
metabolizma testleri, kan tablosu,
böbrek profilini kapsayan komple
CHECK-UP uygulaması
yaz fiyatlarıyla devam ediyor.

TEŞEKKÜR

Madağ törenimize katılan
**Türkiye Ermenileri Patriği
Mesrob II Hazretlerine,**
Ruhani Kurul Başkanı Aram Vartabet'e, Kilisemiz
Papazı Der Bısağ Kd. Kahana', Der Dırtad Kahana'ya,
bizlerden desteklerini esirgemeyen Madağ Tertip
Heyeti Başkanı Sayın Harun Kara ve arkadaşlarına
teşekkür ederiz.
Narlıkapı Surp Hovhannes Ermeni Kilisesi Vakfı
Yönetim Kurulu

KUTLAMA

Toplumun tüm sorunlarına eğilen, değerli Patriğimiz,
**Türkiye Ermenileri 84. Patriği
Mesrob II Hazretleri'ne**
uzun bir ömür ve sıhhat dileriz.

Burunkışlalılar Köyü

TEŞEKKÜR

Yokluğuna alışamayacağımız, yeri asla dolmayacak olan sevgili eşim, biricik annemiz
BAYAN YERANUHI ÖZUZUN'UN
vefatı dolayısıyla cenaze törenine katılan ve vaazıyla acımızı dindiren

Başepiskopos Şahan Srpazan'a

Ruhani Kurul Başkanı Aram Vartabet'e, Der Yeğişe Apeğa'ya, Der Bısağ Kd. Kahana ve Der Kevork Kahana'ya, gerek basın yoluyla gerekse cenaze töreninde hazır bulunarak acımızı paylaştıklarından dolayı Samatya Surp Kevork Kilisesi eski ve yeni Vakıf Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerine, Sahakyan Okulundan Yetişenler Derneği Başkan ve Üyelerine, Sahakyan Okulu Kurucusu, Müdürlüğü ve öğretmenlerine, Tıbrats Tas Üyelerine ve tüm yan kuruluşlarına, Yeşilköy Surp İstebanos Kilisesi Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyelerine, Yeşilköy Okulu kurucusu, müdürlüğü ve öğretmenlerine, Yeşilköy Okulundan Yetişenler Derneği Başkanı ve Üyelerine, Fakirler Kolu Başkanı ve Üyelerine, Sahak Mesrob Tbrats Tas Yönetim Kuruluna, Kumkayı Patriklik Ana Kilisesi ve Bakırköy Surp Astvadzadzin Kilisesi Vakıf Yönetim Kurulları'na, çalışma arkadaşlarına son görevlerini yaptıkları için Sahakyan Okulu Kadınlar Kolu'na, Gülbenk Cenaze İşleri'ne, şahsen, yazıyla, çelenk göndererek, teberruda bulunarak, telefonla ve evimizi ziyaret ederek acımızı paylaşan tüm dost ve akrabalara teşekkür ederiz.

Eşi: Bay Papken Özuzun
Evlatlan: Bay Bedros Özuzun ve sözlüsü Lerna
Bay Raffi Özuzun

DUYURU

Feriköy Merametcıyan
Okulu'nun

yılbaşı kermesi

18 Aralık 1998 Cuma
günü yapılacaktır.
Bu tarihin dikkate
alınmasını rica ederiz.

Kadınlar Kolu

VEFAT

Bayan Elmon Taş,
Bayan Vartuhi Taş,
Bay ve Bayan Minas Taş ve evlatları
Seyir Barmaksız, Köse ve Özkan
ailelerinin çok değerli eş, evlat, kardeş,
damat ve akrabaları

**BAY
OHANNES TAŞ'ın**
(Sivas Şarkışlalı)

ani vefatını derin teessürle bildirirler. Cenaze merasimi
14 Kasım 1998 Cumartesi günü, saat 11.00'de
Feriköy Surp Vartanants Ermeni Kilisesi'nde icra olunup,
Balıklı Mezarlığı'ndaki aile kabristanına defn olunacaktır.
Taziyeler kilise salonundadır.

Cenaze İşleri Armand
Tel: 246 37 50 - 230 79 07 Gece: 247 71 15-232 63 69 Cep: 0532 432 55 36

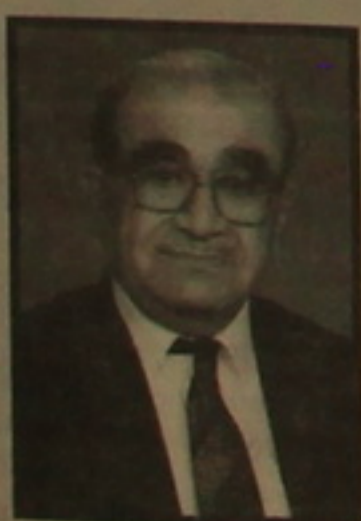
AİLESİ

AYİN-İ RUHANI

Yokluğuna alışamadığımız
değerli eşim, babamız, dedemiz,
amcamız, dayımız, kayınpeder,
dünür ve akrabamız

**BAY
HAYK KASAP'ın**

vefatının 1. senesine rastlayan
15 Kasım 1998 Pazar günü,
saat 13.30'da Balıklı Ermeni
Mezarlığı'ndaki kabri başında
dini ayin yapılacaktır.
Tüm dost, akraba ve tanıdıklara duyurulur.
Not: Pazar günü saat 12.30'da Akbank'ın köşesinden
mezarlığa otobüs hareket edecektir.

AİLESİ

FİZİK TEDAVİ'de

FIZYÖREM

FELÇ & FİZİK TEDAVİ MERKEZİ

- FELÇ TEDAVİ'si (Evide ve Klinikte)
- FİZİK TEDAVİ (Evide ve Klinikte)
- Spor Sakatlıkları,
- Kırık ve Protez Sonrası
- Menisküs Ameliyatı Sonrası
- ORTOPEDİK REHABİLİTASYON
- Bel- Boyun Fıtığı
- Kireçlenme
- Romatizmal Hastalıklar
- Omurga Eğriliği (Skolyoz)
- Ankilozan Spondilit (Bechterew)
- Bel, Boyun, Diz, Sirt Ağrıları

Tel: (0216) 349 90 96

ELEMAN ARANIYOR

ELEMAN ARANIYOR

Pangaltı civarında, ithalatçı bir
firma, ön muhasebeye yardımcı
bayan eleman aramaktadır.
Tel: 230 07 40 - 230 26 45

SATILIK VE KİRALIK

SATILIK

Kınalıada'da sahibinden satılık
daire
Çarşı Cad. Saki Bey Sok.
No:11/1 bahçe katı.
Tel: 573 56 34 \ 663 29 84

ŞİŞLİ'DE SATILIK

Her işe uygun şahane işyerleri.
270 m², asansörlü, kaloriferli
3 ve 6. katlar sahibinden.
Tel: 230 95 17

DERS VERİLİR

DERS VERİLİR

İlkokul, ortaokul tüm
dersler ve lise matematik
derslerine brans
öğretmenlerince
özel ders verilir.

Tel: (0212) 240 76 04
(0542) 255 38 81

Üç d ü r ü ç Hrant Dink

Beyaz sayfa dediniz de...

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Strasbourg'daki toplantısına katılan Adalet Bakanı Denizkurdu, "Türkiye ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi arasında yeni bir beyaz sayfa açılacak" diyor.

Denizkurdu, halen İnsan Hakları Mahkemesi'nde Türkiye ile ilgili bir davanın bulunduğunu ve bu davalardan dörtte birinin de Türkiye aleyhine olduğunu bildirerek, Türkiye'nin bu durumda atacağı ilk adımı, Türkiye aleyhine, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvurmayı gerektirecek şartları ortadan kaldırmak olduğunu vurguluyor ve ekliyor, "Yarınlarımızın, kolluk kuvvetlerimizin, yasalamızın değişimi için kullanarak bu parayı ödemeyeceğiz."

Denizkurdu'nun biraz "Demokratik" biraz da "Ekonomik" kaygı taşıdığı bu beyanı hayli dikkat çekici. Şöyle ki, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün, yıllardan beri cemaat kurumlarına ait gayrimenkullerimizi usul dışı elimizden almasına değinmenin ve Adalet Bakanı'nin dikkatine sunulmasının da tam sırası. Bugün manşetten verdiğimiz Surp Pırgıç Hastanesi'nden alınmak istenen Beyoğlu'ndaki koca İGS binası ile Surp Krikor Kilisesi'ne ait bir diğer gayrimenkulümüzün haberi, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün bu tutumunu ısrarla sürdürdüğüne dair son örnekler.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün insafı yok. Kurumlarımıza ait mallarımızı, buraların bu beyanı hayli dikkat çekici. Şöyle ki, Bulduğu yolu ise Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 1974'teki bir kararına dayandırıyor. En yüce hukuk organı olan Hukuk Genel Kurulu, bu kararında azınlıkları "Türk olmayanlar" olarak nitelendirilmiş ve vermiş hükmünü işte, "Türk olmayanların meydana getirilen tüzeltme kişiliklerin taşınmaz mal edinmeleri yasaklanmıştır" diye.

Azınlık vakıfları bugüne kadar ciddi bir şekilde Türkiye'de aleyhlerine sonuçlanan bu tür davalar için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvurmayı pek düşünmemişler. Aslında, Avrupa Mahkemesi ancak 1987'den sonra gerçekleşen davaları kaale aldığından böylesi bir başvuruya mevzuat da izin vermemiş.

Ancak şimdi artık bu tarihten sonra açılmış birkaç dava halen devam ediyor ki bunların sonucu da eğer Yargıtay Genel Hukuk Kurulu'nun söz konusu örnek kararına dayandırılarak vakıflarımız aleyhine sonuçlandırılırsa artık Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvurmaktan başka yapacak bir şey kalmıyor.

Hemen belirtelim ki cemaatin böyle bir davranış içinde bulunmak istemediği bilinen bir gerçek. Ancak elindeki bu mallarını yitirmeye devam eden cemaatin soluğu da kesilmek üzere.

"Beyaz bir sayfa açacağız" diyen Adalet Bakanının, ivedilikle bu konuya el atmasını beklemekten başka çaremiz kalmıyor.

Ermeniler Lyon ve Marseille arasında kardeşlik ve hoşgörüyle dolu, örnek bir diaspora

Fransa Ermenilerinin Şaşırtıcı macerası

1920'lerden itibaren yetimhanede büyüyen genç Ermeniler Fransa hayalleri kurmaya başladılar. Ne de olsa Fransa her zaman Doğu Hristiyanlarının koruyucusu olmuştu. Öte yandan savaştan yeni çıkmış Fransa'nın da iş gücüne ihtiyacı vardı.

1920'li yıllarda Marseille ve Rhône Vadisi'nde kurulmuş olan büyük sanayi kuruluşlarının temsilcileri, Yunanistan ve Doğu'daki mülteci kamplarıyla yetimhaneleri dolaşarak iş gücü topluyorlardı.

Kelian kardeşlerin babası da Marseille'e gelen gençlerden biriydi. Tek kelime Fransızca bilmemesine karşın düşlerinin ülkesinde olmak, anadilini yaksaksız, özgürce konuşabilmek çok güzel bir duyguydu onun için. Kelian bir tuğla fabrikasında, Kerop Siranyan Pouzin'de bir fabrikada, Alen (Alain) Manukian'ın büyükbabası Bedros ise bir konserve fabrikasında çalışmaya başladılar. Marseille'nin en büyük kredi ajansının müdürü Francis Papazian'ın büyükbabası ise dok işçisiydi.

Yıllar geçti ve yeniden savaş başladı. İşgal döneminde pek çok Ermeni direnişte görev aldı. Örneğin Ohannes Manukian, Vercors'da çalıştı. Savaş bittiğinde Romans'a geri döndü ve asıl mesleği kunduracılığı yapmaya başladı. 1950 yılında

kendi işini kurdu. Bir kaç yıl sonra torunu Alen kendi mağazasını açtı, kendi markasını ve kendi koleksiyonunu yarattı. 30-50 yaş arasındaki bayanlara hitap eden stili bugün tüm dünyada tanınmıyor. Kendisi gibi bir göçmenle evlendikten sonra Manuel Keloğlanyan da Romans'a yerleşti. Keloğlanyan bir tabakhane, eşi ise bir şapka imalathanesinde çalışıyordu. Üç oğlu oldu: Georges (Kevork), Jerar (Jirayr), Stephane (Istepan). Henüz 14 yaşındayken Jerar bir ayakkabıcı olarak ün kazanmıştı. Cezayir Savaşı'ndan döndükten sonra kendi adına çalışmaya başlayan Jerar tüm dünyada kopyalanan bir teknik geliştirdi.

Asto Razdikyan'ın babasıysa Fransa'ya çok daha geç geldi. Lübnan'dayken savaş sırasında Fransız kuvvetlerine katılan Razdikyan, Almanya'ya, daha sonra Viyana'ya yerleşti ve kaportacılık yapmaya başladı. Oğlu Asto ise, işe basit bir işçi olarak başladı. Bugün kardeşi Sacco ile birlikte 36 milyon frank cirosu olan bir şirket yönetiyor. Onu farklı kılan araba parçalamaya işine farklı bir boyut getirmiş olması. Her ay çoğunluğu sigorta şirketlerince bırakılan 400-500 araç parçalanıyor; her parça özenle sökülüp kontrol ediliyor ve kullanılabilir hale getirilerek garantiyle satılıyor.

Kadın ayakkabıların kralı Gerard Kelian, kızıyla birlikte

Bir başka dahiyane fikir de Arman Bahaduryan'ın babası tarafından hayata geçirilmiş. Bahaduryan işe Faslı askerlerin kışkırlarının bulunduğu bir semtte, küçük bir dükkanda başladı. Onlar için kuskus, harissa ve ras-el-hanut ithal eder. Bugünse oğlu Arman Bahaduryan yalnız baharat çeşitlerini değil dünyada bulabileceğiniz her türlü yiyecek ve içeceği mağazasında satışta sunuyor.

Didier Parakian adlı bir genç, yüksek kalite hazırladığı ürünleriyle, Alen Boyacıyan emlak promosyonunda, Gene-

vieve (Jönövie) Melkonian makine ihracatıyla isimlerini duyurdular. Romans'daysa heykeltıraş Toros tüm dünyanın dikkatini çekmeyi başardı.

Ermeniler Rhône-Alpes ve Paca bölgelerinin yaşamının bir ögesi oldular. Lyon, Marseille, Decines, Saint-Etienne, Saint-Chamond, Valence ve Vienne şehirlerinin belediye meclislerinde Ermeni cemaatinden bir temsilci bulunuyor.

Fransız ama geleneklere bağlı bir topluluk

Ermeni Apostolik Kilisesi ve

Ermeni Cemaati Merkezi'ne başkanlık eden Henri Siranyan anlatıyor: "Birinci nesil en çok sömürülen emekçi tabakasına mensup oldu. Fransa'da doğan ikinci nesil üniversite eğitimi sayesinde daha liberal mesleklerle sahip oldular, sanayi ve ticaret alanında çeşitli görevlere geldiler. Üçüncü nesilse bir uyum, bütünlük nesli oldu."

Gazeteci ve karikatürist Krikor Amırzayan durumu şu sözlerle açıklıyor: "Bizler Fransız" Amırzayan Papazian ise "Bizler kalbimizde Fransız" diyerek düşüncelerini ifade ediyor. Her iki isim de Siranyan'ın sözlerine şu düzeltmeyi getiriyorlar: "Kusursuz uyum asimilasyon anlamına gelmez. Biz kimliğimiz konusunda gerekli bilince sahibiz ve geleneklerimizi korumaya gönüllüüz, çünkü bu gelenekler korunmadığı takdirde gelecek nesillerden hiçbir atalarımızın dilini konuşamayacaktır."

Arman Bahaduryan'a göre yardımlaşma Ermeni toplumunda babadan oğula geçen bir gelenektir. Çok zorluk çekmiş bir topluluk olan Ermeniler'in sevgi, saygı ve kardeşliği geliştirmesi de kaçınılmaz bir sonuçtur.

Victor Fraco Figaro Rhône-Alpes dergisi 5 Eylül 1998 tarihli sayısından çeviren Maral Balumoğlu

PATRİK MESROB II HAZRETLERİNE MANSIP VE ASA TEVCİHİ KUTLAMALARI HAKKINDA PATRİKLİK DUYURUSU

1. 22 Kasım 1998 Pazar günü, sadece Kumkapı Surp Astvadzadzin Patriklik Kilisesi'nde ayin düzenleneceği, diğer kiliselerimizin ise ziyarete açık bırakılacağı tüm ruhanilerimiz, cemaat kurumları ve semt kiliseleri vakıf yönetim kurullarının ve cemaatimizin dikkatlerine sunulur.

2. Başepiskopos Mesrob Srpazan'ın PATRİK MESROB II ünvanıyla Mansip ve Asa Tevcihi törenleri ve kutlamaları Tertip Heyeti tarafından düzenlenen ve aşağıda belirtilen program çerçevesinde yapılacaktır.

21 Kasım 1998, Cumartesi

10.00 Merhum Patriklerimizden Bitlisli Hovhannes Golod'un Galata Surp Krikor Lusavoriç Kilisesi'nde ki kabrinin ziyareti.

10.45 Cumhuriyet dönemindeki Merhum Patriklerimiz Şişli Mezarlığı'ndaki kabirlerini ziyaret. Yapılacak Hokehankist ayininde, aynı gün kurulmuş vildönümü olan Kalfayan Rahibeler Topluluğu'nun üyeleri anılacaktır.

16.00 Kumkapı'daki Surp Astvadzadzin Patriklik Kilisesi'nde Mansip ve Asa Tevcihi ayini.

17.30 Patrikhane Salonunda dini, resmî ve diplomatik erkanın kutlamalarının kabulü (özel davetiyeye)

22 Kasım 1998, Pazar

08.00 Sabah Duaları

10.00 Surp Badarak

13.00 Konuk Srpazanlar'ın katılacağı Ekümenik Sevgi Yemeği (özel davetiyeye)

20.00 Swiss Otel'de Kutlama Yemeği (Cemaatten herkes katılabilir. Bakınız No.7)

3. Tertip Heyeti tarafından kurulan Protokol Heyetinde

Der Aram Vartabet Ateşyan

Der Krikor Kd. Kahana Damadyan

Melkon Karaköse

İrma Polat

Raffi Bilal

Levon Kuzikoğlu

Hovhannes Garabetyan

Berç Manukoğlu

Ara Avacıyan

80'ev almışlardır.

4. Yeterli yer bulunmaması nedeniyle Patriklik Kilisesi'nde protokol dışında oturma sıraları bulunmayacaktır.

5. Protokol listesinde

A- Ermeni Kilisesi ve Doğu Ortodoks Kiliseleri Srpazan Episkoposları.

B- Resmî erkan ve belde temsilcileri.

C- Kardeş kiliselerin Srpazan Episkoposları.

D- Kordiplomatik.

E- Ermeni Kilisesi ve kardeş kiliselerin vartabetleri.

F- Ermeni Kilisesi ve kardeş kiliselerin kahanaları.

G- Ermeni Kilisesi ve kardeş kiliselerin sargavakları.

H- 14 Kasım 1998 tarihindeki Delegeler Meclisi üyeleri.

I- Surp Pırgıç Hastanesi Başhekimisi ve 5 cemaat vakıflarının yönetim kurulu başkanları.

J- Semt kiliselerinin vakıf yönetim kurulları başkanları (Başkanları delege seçilmiş olan vakıf yönetim kurulları 2. Başkan tarafından temsil edilir.)

K- Ankara, Kayseri, Sivas, Amasya, Kastamonu, Gümüşhacıköy, Yozgat, Boğazlıyan, Tokat, Diyarbakır, Derik, Malatya, Elazığ, Bitlis Sason, Hatay, Adıyaman, Mersin cemaatlarının törenler için İstanbul'a davet edilen temsilcileri.

L- Patrik Seçim Kurulu üyeleri.

M- Ermeni Okulları müdür ve kurucuları.

N- Cemaat kurumları ve dernek yönetim kurullarının birer temsilcileri.

O- "Jamanak", "Marmara", ve "Agos" gazetelerinin işçileri, "Surp Pırgıç", "İbid" ve "Nor San" dergilerinin birer temsilcileri.

P- Patrik Hazretleri'nin aile fertleri.

R- Yurtdışından gelen konuklar.

6. Törenlere katılımın yüksek olacağı göz önünde bulundurularak, Patriklik Kilisesinin Surp Harutyun Maduru ve Kazaz Artin Anıra Salonu cemaatimize açık tutulacaktır. Kazaz Artin Anıra Salonu'nda yerleştirilecek ses ve görüntü düzeniyle törenlerin izlenmesi mümkün olacaktır.

7. Pazar günü saat 20.00'de Swiss Otel Fuji Salonu'nda yerilecek kutlama yemeğine protokol listesinin A,C,E,O,P gruplarına mensup olanlar özel davetiyeye katılacaklardır.

H-L, R gruplarına mensup olanlar ve cemaatimizden arzu edenler davetiyelerini 12 Kasım 1998 Perşembe gününden itibaren vakıf yönetim kurullarından veya Tertip Heyetinin aşağıdaki üyelerinden tebberru karşılığı temin edebilirler.

Raffi Bilal 0532 432 46 41

Etesya Tirtir 0532 261 16 08

Ara Avacıyan 0532 215 83 30

PATRİKLİK SEKRETERLİĞİ

Y A Z I L A R I N D E V A M I

'36 Beyannamesi' demoklesin kılıcı...

Kilisesi aleyhine açılmış durumda. Ermeni vakıflarının benzer davalarla yitirdiği gayrimenkullerinin sayısı 30 civarında. Rum ve Yahudi azınlık vakıflarının da sayısız yer kaybettiği biliniyor.

Söz konusu davalarda 1974 yılında Yargıtay Hukuk Genel Kurulu tarafından Balıklı Rum Hastanesi aleyhine verilmiş olan bir karar böylesi davalarda emsal teşkil ettiği sayılarak tüm kararların bu doğrultuda verilmesi dikkat çekiyor.

Eski kaydın ihyası ne demek?

Hukukta "Eski kaydın ihyası" karar verildiğinde, gayrimenkul başı ya da satış yoluyla gerçekleşmiş olsa dahi, tapu kaydı iptal edilerek, tekrar eski sahibine iade ediliyor. Satın alma yoluyla elde edilmiş gayrimenkullerin eski sahiplerine iadesi halinde ise gayrimenkulü elinden alınan vakfa ödeme yapıldığına dair herhangi bir örnek yok. İlginç bir nokta ise eski kaydın ihyası durumunda kalan bu gayrimenkullerin

artık herhangi bir mirasçısının da kalmadığı. Bu gibi durumlarda gayrimenkul ya hazineye ya da Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün uhdesine geçiriliyor.

1936 Beyannamesi nedir?

Azınlık vakıflarının gayrimenkullerinin tesbiti için 1936'da Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce istenen ve içinde sadece sahip oldukları gayrimenkullerinin sayı ve adreslerinin bulunduğu listeyi içeren beyannamesi "36 Beyannamesi" olarak adlandırılıyor.

Yargıtay Hukuk Genel Kurul Kararı ne diyor?

"1936 Beyannamesi" çerçevesinde açılan tüm davalarda artık bir içtihat (örnek karar) halini alan ve Balıklı Rum Hastanesi Vakfı Yönetim Kurulu aleyhine verilen 8/5/1974 tarihli Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararında azınlıklar "Türk olmayanlar" olarak nitelendirilerek şöyle deniyor:

"Türk olmayanların meydana getirdikleri tüzel kişiliklerin taşınmaz mal edinmeleri yasaklanmıştır. Çünkü tüzel kişiler gerçek kişilere oranla daha güçlü oldukları için, bunların taşınmaz mal edinmelerinin kısıtlanmaması olması halinde, Devlet'in çeşitli tehlikelerle karşılaşacağı ve türlü sakıncalar doğabileceği açıktır. İşte bu görüşten hareket edilerek 2644 sayılı tapu kanununun 35. maddesi ile kanunî hükümler yerinde kalmak ve karşılıklı olmak şartıyla yabancı gerçek kişilerin Türkiye'de satın alma veya miras yolu ile taşınmaz mal edinmeleri mümkün kılınmış olduğu halde, tüzel kişiler bundan yoksun bırakılmırlardır..."

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nu bu gerekçeleri öne sürerek oybirliğiyle azınlık vakıflarının aleyhine karar vermiş, bu karar ise daha sonraki tüm benzer davalarda içtihat (örnek karar) olarak ele alınmış ve buna dayanılarak kararlar verilmiştir.

Ticaretin dini olmazmış...

tarafından üretildiğini savunuyor. Dik, "Kutsal bir resmin böyle bir ürünün na-müsait yerine yerleştirilmesi kınadığım için bir televizyon kanalının gizli çekim teklifini kabul ederek, birkaç iç çamaşır

ile alıcı kılığında imalatçı firmaya gittik. Yurt dışından geldiğimizi ve yılbaşı arifesinde, Hristiyan müşterilerimize yönelik malların olup olmadığını sorduk. Başta olumsuz yanıt aldysak da, elimde

ki örneği gösterince, söz konusu ürünü hemen tezgah altından çekildiler. Stoklarında yeterince mal olduğunu ve istediğimiz miktarda satın alabileceğimizi söylediler. Çamaşırını iç piyasada satma-

Ağabaloğlu yargılanıyor...

ırkçılara cevap verdiği için, Cezmi Ersöz ve Taçettin Ulusoy da, yayın programı yoluyla buna imkan tanıdıkları için yargılanıyorlar.

Ermeniler, serbestçe faaliyet gösteren bir siyasi partinin "Bir Türk tükürse bin Ermeni boğulur" diye bez afişler asmasına

izin verildiği, İçişleri Bakanının bile "Ermeni dö-lü" diyerek Ermenilere hakaret ettiği bir ülkede yaşıyorlar. Onlar her vesileyle milliyetçiliğin, ırkçılığın azınlaştığı, Ermeni düşmanlığının manşetlere çıktığı, devlet televizyonu dahil ekranlardan taşığı, köşe yazılarında boy

gösterdiği bir ülkede yaşıyorlar. Bu koşullarda bir Ermeni'nin, başkanı olduğu vakfa yapılan bir haksızlığı dile getirmesine izin verilmeyecekse, ağzını açtığı an hapis tehdidiyle karşı karşıya kalacaksa, o zaman açık yürekli olunsun ve bu ülkede azınlıkların diğer yurttaşlarla eşit olmadığı, dünyaya duyurulsun. 75 yıllık Cumhuriyet'in böyle bir Cumhuriyet olduğu kabul edil-sin. Ne Türklük, ne Cumhuriyet tabu olmalı, her şey tartışılabilir, eleştirilebilir. Bunun sınırı ancak ırkçılık, ayrımcılık yasağı olmalıdır" görüşlerine yer verildi.

Sayat Nova Çocuk Korosu'nun 10. kuruluş yıldönümünde geçen 10 yılın çabaları Alma-Ata'dan gelen sıcak çağrı ile anlanıyordu.

Pakrat Estukyan

Sayat Nova, Kazakistan'ın Alma-Ata Çocuk Korosu ile unutulmaz anları paylaştı

'Belki de herşeyin anlamı buydu'

"Patrik geliyor mu?"

"Biz gene davet edeceğiz ama herhalde gelmez, biliyorsunuz" "Servis Samatya'ya gelene kadar dolmuş oluyor, bir minibüs daha tutalım mı?"

"Bu sene gene çok iyiydi çocuklar, helal olsun."

On yıldır Sayat Novalılar bu heyecanı yaşıyor, bunla mutlu oluyorlar. Ancak bütün bunlar içinde ayrı bir tat, ayrı bir haz aynı duyguların, aynı heyecanların sınırlar ötesinde de paylaşılması. Tibrotsaser Okulu, Fransa'dan, Cıguydig, Plovdivliler, Gümrüllü çocuklar, hepsinde aynı heyecan, aynı yürek çırpıntısı, aynı sevinçler. Hepsi sevgiler yüklenmiş sırtına, öylece çıkıp geldiler. Geçen hafta Kazakistan'dan geldi sevgi ve sevinç yumağı. Otuz can çocuk, yaşları dokuz-onbeş arası, çekik gözlüler, sarı saçlılar, tombulu, sıksakası, hınzır-şirini, uslusu-yaramazı ile otuz can çocuk. Festival boyunca beş konser, Ankara'da, sonuncusu ödül töreni, çocuk kategorisi birincisi bizimkiler, yani Alma-Ata Korosu, Sayat Nova çocuk korosunun konukları.

Pamukkale Turizm'in otobüsü işte bu sevinci getiriyor Getronagan Derneği'nin kapısına. Sokakta bekliyor çocukları. Hani hep denir ya tebrikler kilisede diye, bu sefer cad-

dede başlıyor tebrikler, otobüsün kapısında, içerde dernek salonunda sürüyor, aylık vaktine kadar Sultanahmet'teki turistik otelin önüne kadar sürüyor zaferin kutlanması.

Onları bekliyoruz dernekte, sabırsızlıkla, sevgiyle, merakla. Gecikmeden geliyor telefon "Şu an Çağlayan'dayız, onbeş dakikadan varmış oluyoruz." Şöföre bir kez daha tarif ediyoruz adresi. Diabet Hastanesi'nin köşesi.

Yol yorgunu değiller. Hepsi de neşe içinde. Şefleri de öyle. Koro beş-altı bayanın eşliğinde, kimisi çocuğuyla gelmiş Türkiye'ye. Bir de Alma, o hayat dolu güzel insan. Hani şu aksanlı Türkçe. Alma tercümanlığımızı yapıyor. Ancak onun görevi kitleye tercüme yapmak. Yoksa çocuklar ne yapıp edip İngilizce konuşan birini buluyorlar. Ama bugün müzik, bugün şarkılar sözlerin önüne geçiyor. Kazak halk şarkısına, Muş türküleri yankı veriyor. Onlar Alma-Ata pazarını anlatıyorlar, bir Naro Can'ın sevdasını. Yerel mitolojiler, Rus şair Rimsi Korsakov derken, bu da Avangard bir beste diyor şefleri, uçuk mu uçuk bir ses yumağı. Harikalar yaratıyor bu çocuklar. Eğitimin ne olduğunun canlı kanıtı. Büyülenmişiz. Hepimizde aynı duygu, hayranlık. Çocuklar programlarını bitirince akıl edebiliyoruz.

"Yolda yemek yediniz mi, çocuklar aç mı? Yüz tane lahmacun, ya da hamburger, veya iki üç tepsi börek, yarım saatlik iş."

"Yok yemek yedik Bolu'da" diyor-

lar. İçimiz rahat şimdi. Kekler, mantıklar ve kolalar yetişmiyor hiçbir yerde. Varbedin gofretleri talan (bir kutuda 24 adet), bir kutu da yandaki bakkaldan. Her hafta tekrarlanan manzara. Misafirlerle bizimkiler götürüyorlar malı birlikte. Çocuk oburluğumuz muhteşem keyfini yaşıyor.

Şu tombul oğlan, Sasun'la mahabbeti koyulaştırmış, biz uzaktan izliyoruz, ne konuşur mu ikisi böyle bir raretle kimbilir. Ya Narodla o zayıf çekik gözlü kız. Bir yandan İngilizce bir yandan elkol hareketleri. Yahu daha yeni tanıştılar bu çelimsiz vebimiz Vartan ve Şirag, üçü bir gazete kapağını top yapmış, çalınıyorlar birbirlerini. Gerisi Aram Sarı'nın ve o sarışın kazak bayanın kamerasız kaldı.

Dostlarımızı uğurluyoruz. Yolculuğunuzun manna o tuhaf boyrukluğuna. Dedik ya keyiften sarhoş gibi biyiz. "Bunlar da nereden çıktı şimdi, bir an önce gitseler de biz de elimize gitsek" diye iki üç kişi hep oturdu, hep olacaktı, yapalım, bu da baya bir başka biberi, ama ki tuzu biberi, şeker değil.

Belki herşeyin anlamı buydu. Ulaşılmak istenen buydu belki.

"İstanbul'da Sayat Nova Korosu olduğunu duyduk" diyordu telefon-daki aksanlı ses. Bir hafta sonra Ankara'daki koro yarışmasına katılmak üzere Türkiye'ye geliyoruz. İstanbul'a uğrayıp koronuzla tanışmak istiyoruz diye tamamlıyordu sözlerini.

Sayat Nova Çocuk Korosu'nun onuncu kuruluş yıldönümünde, ge-

çen on yılın çabaları bu sıcak çağrı ile anlanıyordu. On yıl içinde yirmisekiz konser, yüzlerce prova, yüzlerce şarkı, yüzlerce çocuk. Konser teatrları, yeni kostümler, yeni repertuarlar.

"Bu hafta kekleri kimler pişirecek (her prova arasının değişmez ikramı). Piyanonun akordu tamam mı? Protokol listesini gözden geçirelim. ... ya üç yıldır protokol davetiyesi gönderiyoruz, hiçbirine gelmedi. Bu yıl göndermeyin", vs. lerden biri.

Cemaat içinde ve dışında yaptığımız araştırmada "Ermeni cemaatinin de Meclis'e temsilci gönderebilmesinin şartlarını" soruşturduk...

Gerekli... Mümkün.. Ama ehliyetli bir kişi

Türkiye erkene alınan genel ve yerel seçimleri ne zaman yapacağımızı tartıştırdıysanız, biz de bir süredir cemaat içinde yaptığımız küçük çaplı bir soruşturma ile cemaatin bu seçimlerde Meclis'e temsilciler gönderebilir gönderemeyeceğini sorguluyoruz. Bu elbette bitmiş bir soruşturma değil... Belli ki daha sürececek... Sürmesini de arzuluyoruz. Özellikle bu konularda düşüncesini ifade etmek isteyenlerin birkaç satır karalayıp AGOS'a göndermeleri tartışmaya fazlasıyla katkı sağlayacaktır. Sürecin bu aşamasında, yürüttüğümüz soruşturmada elde edebildiğimiz bazı tespitleri ana başlıklarıyla okurlarımıza aktararak tartışmanın kapsamını ve içeriğini duyurmaya çalışacağız. Bugün ortaya koyduğumuz tespitlerin genel geçer ve ortak kabul edilmiş görüşler olmadığını hemen belirtmemiz gerekiyor. Bu çalışmamız bir ölçüde neler konuşulduğunun ve değişik yaklaşımların birarada sunulduğu bir fotoğraf olarak kabul edilmelidir.

Öncelikle belirtelim ki, "Ermeni cemaatinin de Millet Meclisi'ne temsilci göndermesi gerekli mi, değil mi?" sorumuza "Gerekli" diyenlerin sayısı çok büyük bir çoğunluğa teşkil ediyor. Soruşturmamızı cevaplayan büyük çoğunluk bunun yararlı bir teşebbüs olacağı konusunda hemfikir. Özellikle zamanlamamız yerinde oluşuna dikkat çekiliyor. Gerekliğin gerekçeleri ve yararları ise şöyle sıralanıyor:

• Cemaatin sorunları devlet katına doğrudan aktarılacak, diyalog kurulabilecek ve çözüm yolları aranabilecektir. Cemaatin devlete ciddi bir temas yolu oluşacaktır. Bu temas yolu sadece dini bir kurum olan Patrikhane'yi de insiyatifi dışında kalan konularla ilgilendirmekten kurtaracaktır.

• Ülkenin her tür sorunu hakkında da cemaatin düşüncesi ve duygularının, tespitlerinin ve çözüm önerilerinin bu yolla Meclis'e taşınması sağlanmış olacaktır. Bu şekilde Ermeni Cemaati de "Sadece kendi sorunlarıyla uğraşan ve ülkenin diğer sorunlarını sadece izleyen" bir konumdan çıkacak, cemaat daha katılımcı bir özellik kazanacaktır.

• Ülkenin demokratik gelişiminin göstergesi açısından da bu durum diğer demokratik ülkeler nezdin-

de Türkiye'ye yönelik olumlu puan kazandıracaktır.

Zor ama mümkün...

Gerekliği konusunda hemfikir olan çoğunluğa "Mümkün mü?" sorusunu yönelttiğimizde, durup düşünenler olmadı değil. "Çok zor, ama olanaksız değil", "Zayıf bir olasılık" gibi ce-

uzaklaşmış olduğunu belirten bir kesim "Bugüne kadar bu partilerden ciddi bir şekilde 'Ermeni milletvekili adayı istiyoruz!' çağrısını işitmedik" diye yakınlıkla, bugünkü seçmen sayımızın az olmasına rağmen, Ermeni cemaatinin Meclis'e milletvekili gönderebileceğini belirtenlerin sayısı daha

uzaklaşmış olduğunu belirten bir kesim "Bugüne kadar bu partilerden ciddi bir şekilde 'Ermeni milletvekili adayı istiyoruz!' çağrısını işitmedik" diye yakınlıkla, bugünkü seçmen sayımızın az olmasına rağmen, Ermeni cemaatinin Meclis'e milletvekili gönderebileceğini belirtenlerin sayısı daha

uzaklaşmış olduğunu belirten bir kesim "Bugüne kadar bu partilerden ciddi bir şekilde 'Ermeni milletvekili adayı istiyoruz!' çağrısını işitmedik" diye yakınlıkla, bugünkü seçmen sayımızın az olmasına rağmen, Ermeni cemaatinin Meclis'e milletvekili gönderebileceğini belirtenlerin sayısı daha

uzaklaşmış olduğunu belirten bir kesim "Bugüne kadar bu partilerden ciddi bir şekilde 'Ermeni milletvekili adayı istiyoruz!' çağrısını işitmedik" diye yakınlıkla, bugünkü seçmen sayımızın az olmasına rağmen, Ermeni cemaatinin Meclis'e milletvekili gönderebileceğini belirtenlerin sayısı daha

adaya aranan ortak özellikler olarak ortaya çıkıyor. Türkiye'nin uluslararası ilişkilerinde, özellikle Fransa, Amerika ve Ermenistan gibi bazı ülkelerle ilişkilerinde Devlet'in vitrinine taşıyabileceği bir donanımda olması da, aranan gerekliliklerin başında geliyor.

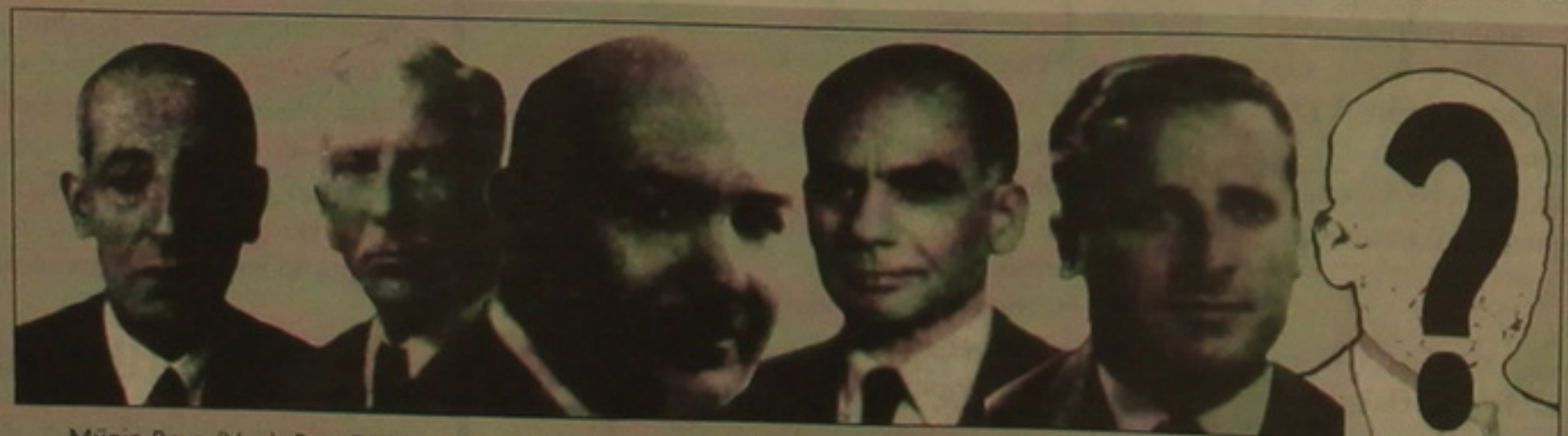
Hangi parti...

Aday isimlerden sonra "Hangi parti?" sorusu da ilgi çekti. Bu sorunun yanıtı la birlikte, iki farklı tercihin sözkonusu olduğu görülmüyor. ANAP ve DYP başta olmak üzere, merkez sağ partiler, belediyeler sayesinde cemaatle kurdukları doğrudan ilişkilerle, partiler. Buna rağmen sosyal demokrat anlayışa sahip, sol dünya görüşlü partilerin de cemaatin hayrına olduğunu ifade edenlerin sayısı az değil.

Özellikle ÖDP gençlerin bu anlamda önerdiği ve desteklediği parti.

Bekliyoruz...

Bu çalışmamız bir ölçüde neler konuşulduğunu ve değişik yaklaşımların bir arada sunulduğunu bir fotoğraf olarak kabul edilmelidir. Sesli düşünüyoruz siz de düşüncelerinizi seslendirmek ve paylaşmak isterseniz, künyemizde de yer alan telefon, faks ve e-mail ile bize ulaşabilirsiniz.

Münip Boya (Van), Berç Türker Kerestecyan (Afyon, Karahisar), Andre Vahram Kocabyik (İstanbul), Zakar Tarver (İstanbul), Migirdiç Şellefyan (İstanbul), Sıra kim(ler)de?..

vapların yanında "Akıllı ve topyekün hareket edilirse mümkün" diyenler oldu. Özellikle yaşlı nesil, anıları ve tecrübelerinden yola çıkarak, "Zor" olduğunu belirtiyor. Sohbet ettiğimiz bazı büyüklerimiz, cevabın Cumhuriyet tarihinde aranması gerektiğine işaret ederek "Milletvekili çıkardığımız dönemler sayıca şimdiye oranla daha kalabalık olduğumuz dönemlerdi" diye cevaplıyorlar.

Bugün nüfusumuzun azalmaya başladığı, siyasi partilerin ilgisinin de Ermeni cemaatinden nispeten

ağır basıyor.

Adaylar... adaylar

Araştırmamızın diğer bir ağırlık noktasını, halkın gönlünde yatan aday adayları oluşturdu. Genel eğilim bir isim belirtmeyi henüz çok erken bulurken, ortaya konulan isimleri iki grupta değerlendirmek olası: Birinci grubu cemaat kurum ve kuruluşlarında yönetici veya gönüllü olarak çalışan, her etkinlikte gördüğümüz isimler oluşturuyor. Pilo Atan, Melkon Karaköse, Baron Nalband, Hayk Aslanyan, Bedros Şirinoğlu, Mih-

olduğunu gördük.

İkinci grubu ise mesleki uzmanlıkları nedeniyle Türk basınında çeşitli nedenlerle yer almış isimler oluşturuyor. Bu grubun başını basında ve televizyon programlarında ortaya koyduğu fikirleriyle, yazar Etyen Mahçupyan çekiyor. Mahçupyan genç nüfusun gönlünde yatan aslan olarak araştırmada kendini gösterdi. Rafi Portakal, Nazar Büyüm, Migirdiç Margosyan, Prof. Arman Manukyan, Av. Diran Bakar, Yetvart Kovan bu grupta telaffuz edilen diğer isimler oldu. Yüksek öğ-

kar, temkinli insanlar. İkinci guruptan adayları salık verenler ise alternatif adaylar göstererek, farklı düşüncelerin karşı karşıya gelmesi, tartışılması, sonucunda en doğru seçimin yapılabilmesini savunuyor.

Görünen o ki, bugün cemaatin milletvekili olabilecek düzeyde yetişmiş insanı yok değil. Adayın cemaatin sorunlarını yakından tanınması, savunabilmesi, farklı statülerden insanlarla kolay iletişim kurulabilmesi, aralarında dialog sağlayabilmesi, fakat en önemlisi kalplere sinebilmiş bir isim olması,